PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA BACIECZKI W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC ZBIGNIEWA HERBERTA I HUGO KOŁŁĄTAJA

opracowanie:

mgr inż. Kamila Misiewicz

Kamila Misiewicz

mgr inż. Elżbieta Drożdżal

Elżbieta Drożdżal

Białystok, 18 września 2026 r.

Urząd Miejski w Białymstoku

Departament Urbanistyki

Referat Prac Studialnych

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 4
1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele 4
1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami 5
1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku 6
1.2.2. Plan ogólny miasta Białegostoku 8
1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego 9
1.2.4. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 10
1.2.5. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej 10
1.2.6. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034 11
1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 12
1.2.8. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego 12
1.2.9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego 13
1.2.10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 14
1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych 15
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 16
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 17
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 17
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU 18
5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu 18
5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu 26
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 26
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 27
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS JEGO OPRACOWYWANIA 28
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY

OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 33

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU 36

10.1. Ustalenia projektu planu miejscowego ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie ludzi 36

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych w projekcie planu rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi 39

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU) 41

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 42

WYKORZYSTANE MATERIAŁY 45

SPIS RYSUNKÓW 48

SPIS TABEL 48

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW 49

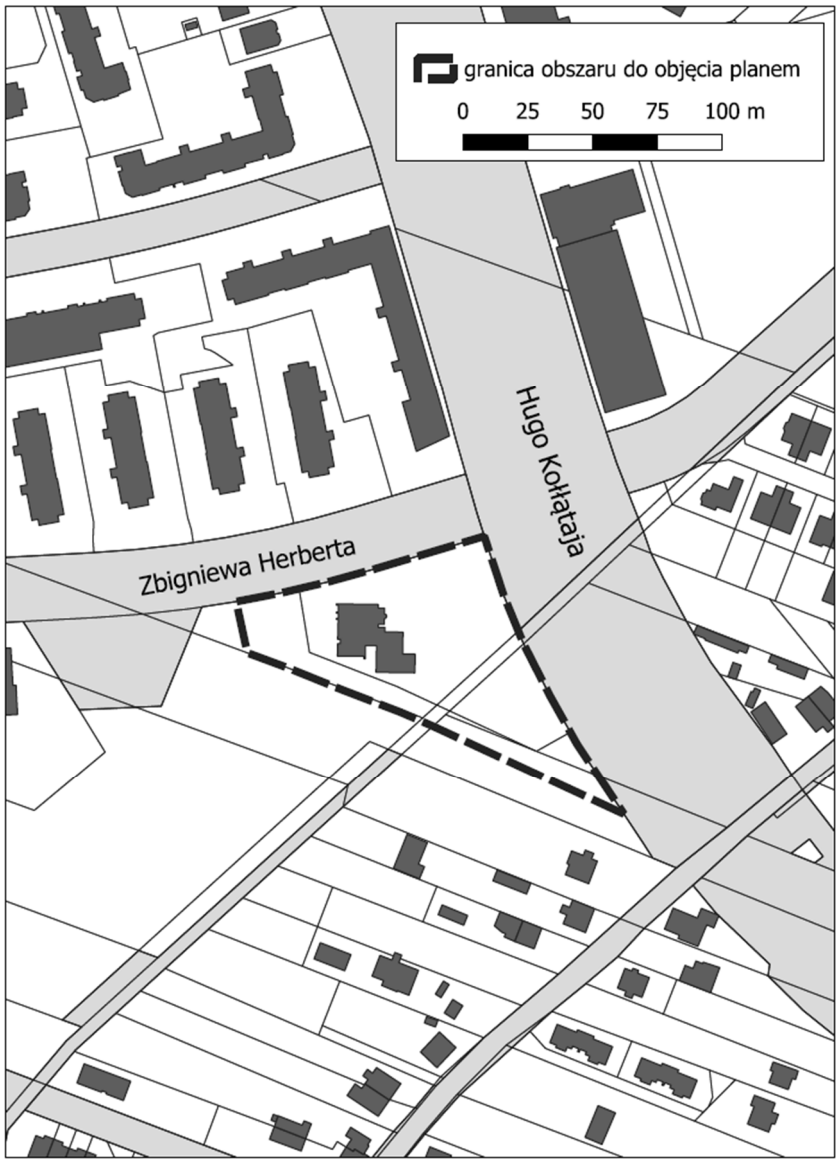
Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670) 50

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu planu i jego główne cele

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404).

Teren przedmiotowego projektu planu (rys. 1) poddawanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy części obszaru objętego uchwałą Nr XXI/320/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja.

Rysunek 1 Załącznik do uchwały Nr XXI/320/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.). Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 0,64 ha, ograniczony ulicami Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja oraz Bulwarami Jana Teologa.

Przedmiotowy obszar położony jest w zewnętrznej strukturze miasta i stanowi fragment osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z usługami. Teren objęty opracowaniem zgodnie z obowiązującym planem przeznaczony jest pod zabudowę usługową z zakresu kultu religijnego wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną, a także niewielki fragment zieleni urządzonej.

Na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) uchwalonego uchwałą Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r., zmienionego uchwałą Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwałą Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r.

Potrzeba sporządzenia projektu planu wynika przede wszystkim z wniosku złożonego przez Parafię Prawosławną pw. Św. Ap. Jana Teologa w Białymstoku w celu umożliwienia budowy kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującą się w istniejący charakter zieleni.

W ramach zmiany zakłada się korektę przeznaczenia i linii rozgraniczających poszczególnych terenów w ramach poszerzenia funkcji sakralnej na teren zieleni urządzonej. W planie zostaną określone zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy niewielkiego obiektu o charakterze religijnym.

Przewidziane funkcje terenów w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1UR**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren usług kultu religijnego**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren usług zdrowia i pomocy społecznej, usług edukacji, komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej, zieleni urządzonej,
- teren oznaczony na rysunku planu symbolem **1ZP**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zieleni urządzonej**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji pieszej i infrastruktury technicznej.

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy UE oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie procedury planistycznej.

1.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja powiązany jest z następującymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski wynikające z uwarunkowań ekofizjograficznych dotyczące omawianego obszaru:

- Według mapy: Przydatność terenu do funkcji użytkowych (rys. 3) południową część terenu zajmuje dolina rzeczna – preferowana do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo- rekreacyjnych. Wyznacza ona maksymalny zasięg terenów budowlanych. Pozostała część terenu to tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się na całym terenie na poziomie od 1-2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Na fragmencie w południowej części terenu przebiega ciek wodny, będący odnogą rzeki Białej.
- Obecnie w największym stopniu zagrożona jest roślinność na terenach dolin rzecznych. Rozwój urbanizacji stwarza potrzebę pozyskiwania nowych terenów pod budownictwo różnego typu. W wyniku tego procesu pojawiają się naciski skierowane na zabudowę wszystkich otwartych przestrzeni, jakie pozostały jeszcze w mieście. Jest to podyktowane istniejącą w tych miejscach lub w ich pobliżu infrastrukturą techniczna, która czyni inwestycje budowlane tańszymi. Pomimo, iż tereny są niedogodne do zabudowy z powodu nienośnych gruntów, obecności płytkiej wody gruntowej i możliwości zalewu powierzchniowego, to ich główna zaleta wiąże się z położeniem i atrakcyjnymi cenami gruntów.
- Potrzebna i możliwa jest adaptacja i przystosowania na potrzeby rekreacyjne znajdujących się na terenie miasta obiektów przyrodniczych. Za pomocą zieleni należy uzyskać powiązania między kompozycjami osiedli z otaczającym je krajobrazem. Rozwiązaniem mogłoby być przystosowanie do celów rekreacyjnych znajdujących się na w pobliżu nowych osiedli dolin rzecznych. Propozycja jest zgodna z tezą, że zbiorowiska roślinne mają nie tylko walor ekologiczny i estetyczny, ale są czynnikiem wpływającym na poprawę warunków życia ludności.
- W związku z konsekwentną zabudową wszystkich terenów włączanych do obszaru Białegostoku dramatycznie wzrosła w ostatnich latach powierzchnia nieprzepuszczalna dla opadów atmosferycznych. Na terenie miasta dominują dziś obszary, które charakteryzuje odpływ sztuczny, jest to proces przyczyniający się do przyspieszenia obiegu wody i pośrednio wpływający na zagrożenia występowania zalewów w dolinie Białej. Obszar z dominującym procesem odpływu sztucznego obejmuje w zasadzie wszystkie tereny ze zwarta zabudową, gdzie woda opadowa odbierana jest systemem kanalizacji deszczowej. Pozostałe obszary cechują się zróżnicowanymi właściwościami hydrologicznymi. W zależności od cech środowiska, w różnym stopniu przyczyniają się one do hamowania negatywnego procesu odpływu sztucznego wód opadowych. Kluczowe znaczenie dla funkcjonowania hydrologicznego w mieście mają te procesy, które przyczyniają się do zachowania zasobów wodnych (retencji), w tym zasilania wód podziemnych i odnowy tych zasobów, a także tereny sprzyjające spowolnieniu obiegu wody (ograniczenie odpływu sztucznego).
- Reżim hydrologiczny Białej kształtowany jest przez szybkie odpływy wód opadowych przez system sieci kanalizacyjnej, co przejawia się w postaci dużej częstości występowania przepływów, stanów i głębokości wody o bardzo niskich wartościach oraz gwałtownego wzrostu przepływów w rzece bezpośrednio po wystąpieniu opadu – czas reakcji rzędu kilkudziesięciu minut. Taka zmienność jest typowa dla zlewni górskich, głównie ze względu na duże spadki terenu. W Białymstoku jest to efekt nieracjonalnego (nie

ekologicznego) gospodarowania terenami otwartymi, co doprowadziło do nadmiernej zabudowy zlewni powierzchniami nieprzepuszczalnymi z jednoczesnym, poważnym ograniczeniem powierzchni chłonnych i retencyjnych, w tym również tarasów rzecznych.

- Ochrona terenów czynnych biologicznie jest równoznaczna z zachowaniem powierzchni o zdolnościach retencyjnych i opóźniających spływ wód opadowych oraz roztopowych. Powierzchnie te w dolinach rzecznych pełnią jednocześnie rolę odbiorników wód z kanalizacji sanitarnej. Utrzymanie i powiększanie takich terenów jest najprostszą metodą na poprawę/nie pogarszanie sytuacji związanej z niewydolnością systemu kanalizacji sanitarnej w trakcie opadów nawalnych.
- Otwarte tereny łąk i pastwisk, obniżone i podmokłe dna dolin i tarasów rzecznych, z płytką wodą gruntową i okresowym zalewem powierzchniowym, słabo nośnymi gruntami z wkładkami pyłów i namułów organicznych są nieprzydatne do zabudowy z powodu niekorzystnych warunków fizjograficznych. Są to powierzchnie niekorzystnych zjawisk biotopoklimatycznych: nadmiernej wilgotności powietrza, występowania zjawisk inwersyjnych, spływów zimnych mas powietrza, zmrozowisk itp.

Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski i Gajko 2012)

1.2.2. Plan ogólny miasta Białegostoku

Ustalenia *Planu ogólnego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Stanowi on akt prawa miejscowego.
W „Planie ogólnym miasta Białegostoku" uchwalonym uchwałą Nr XXVII/453/26 z dnia 25 czerwca 2026 r. (Dz. U. Woj. Podl. z 2026 r. poz. 2703) na obszarze opracowania projektu planu wyznaczono następujące strefy planistyczne:
- strefa usługowa (SU),
- strefa zieleni i rekreacji (SN).

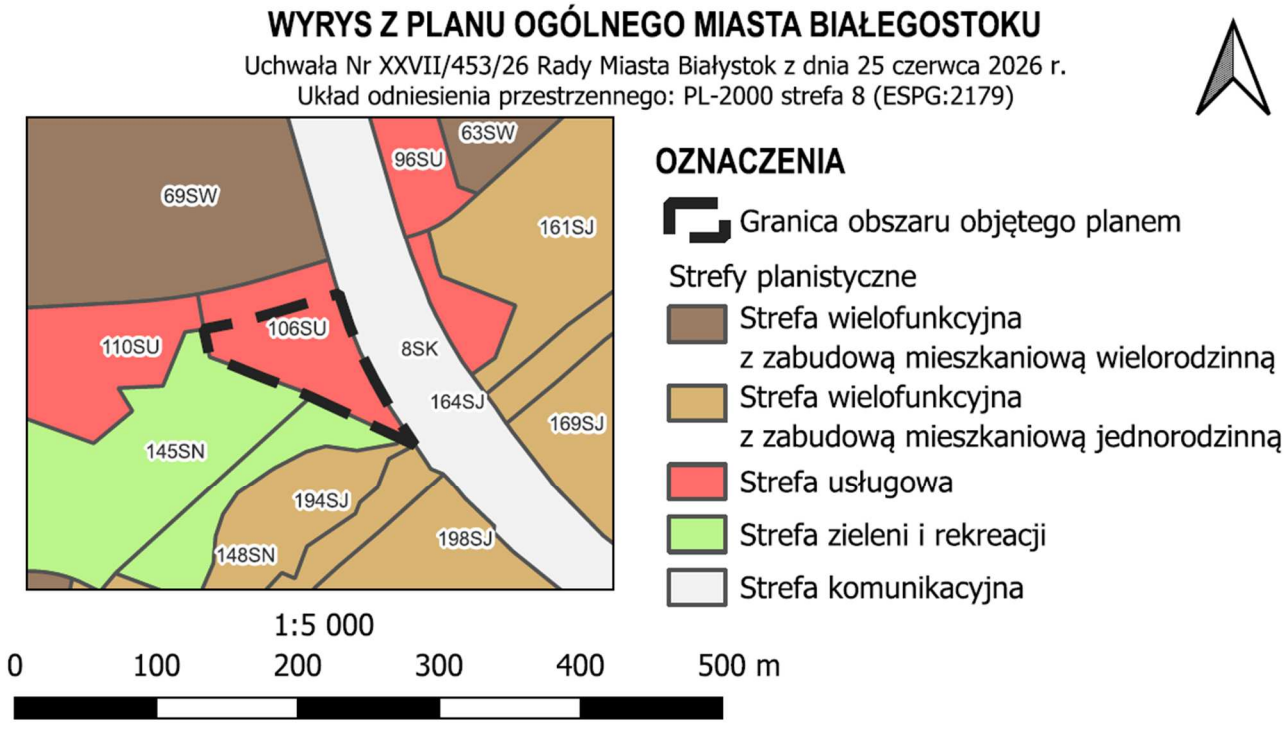
Dla każdej ze stref planistycznych został określony profil funkcjonalny oraz parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania, stanowiące gminne standardy urbanistyczne, w tym: maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. I tak w projekcie planu:

- dla strefy usługowej (SU):

- profil funkcjonalny to: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy – 50,
- maksymalna wysokość zabudowy – 11,
- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 1,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 15.

- dla strefy zieleni i rekreacji (SN):

- profil funkcjonalny to: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 70.

Rysunek 3 Wyrys z Planu ogólnego miasta Białegostoku

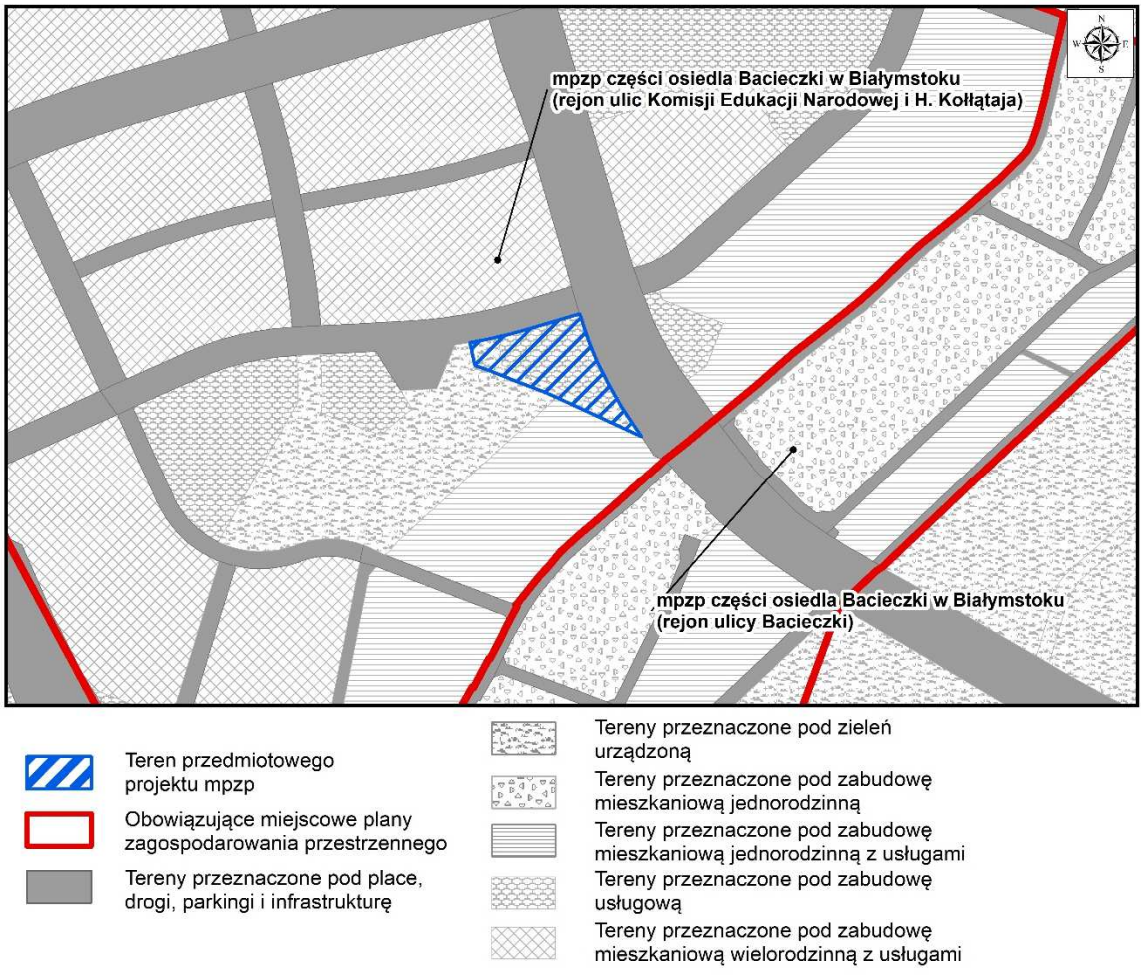
1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) uchwalonego uchwałą Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r., zmienionego uchwałą Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwałą Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r. Projekt planu dotyczy następujących terenów z obowiązującego planu:

- terenu oznaczonego symbolem **5.1OS** przeznaczonego pod realizację obiektów sakralnych oraz usług towarzyszących wraz z urządzeniami towarzyszącymi, obsługą komunikacyjną kołową i pieszą oraz zielenią urządzoną,
- częściowo terenu o symbolu **5.4ZP** przeznaczonego pod publiczny obszar zieleni urządzonej. Na terenie tym ustalono m.in. zachowanie istniejącego drzewostanu leśnego i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną, zachowanie źródlisk z możliwością urządzenia jako oczka wodne. Zakazano m.in. realizacji zabudowy, zmiany stosunków wodnych i ukształtowania powierzchni terenu.

Sąsiedztwo omawianego obszaru od strony południowej stanowi dalej teren o symbolu 5.4ZP oraz teren o symbolu 5.7MN przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z urządzeniami i usługami towarzyszącymi oraz zielenią. Zaś pozostałe sąsiedztwo stanowią ulice: H. Kołłątaja i Z. Herberta.

Prognoza oddziaływania na środowisko nie odnosi się w szczególny sposób do projektu planu.

Rysunek 4 Projekt planu miejscowego na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.4. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie podlaskim obejmuje przede wszystkim prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła" przez właścicieli nieruchomości, przetwarzanie odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym z wykorzystaniem sortowni odpadów selektywnie zebranych, kompostowni do zagospodarowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji do przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów oraz odzysku surowców, jak również wytwarzania paliwa alternatywnego. Odpady tzw. resztkowe trafiają do instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w Białymstoku (ZUOK Białystok) - spalarni oraz do instalacji komunalnych do składowania odpadów.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami w województwie podlaskim na lata 2023 – 2028 są następujące:

- Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów
- Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Zapisy projektu planu miejscowego nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028*.

1.2.5. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

W 2022 r. uaktualniono obowiązujący *Program ochrony powietrza dla strefy aglomeracja białostocka* (POP) z 2013 r. o wskazanie przyczyn powstania przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz określono działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości powietrza. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu docelowego benzo(a)pirenu ustalono na dzień 30 czerwca 2028 r. Termin realizacji *Programu* w zakresie działań niezbędnych do przywracania poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{10} i $PM_{2,5}$ zakończył się 31 grudnia 2023 r. Najważniejsze działania naprawcze koncentrują się na ograniczeniu emisji ze źródeł komunikacyjnych oraz emisji pochodzącej z sektora bytowo-komunalnego.

W zakresie planowania przestrzennego wskazuje się uwzględnianie w politykach strategicznych i dokumentach planistycznych sposobów zabudowy i zagospodarowania terenu umożliwiających ograniczenie emisji pyłów poprzez działania polegające na:

- ustalaniu minimalnego współczynnika zieleni na poziomie 20 % w obrębie zabudowy mieszkaniowej i usługowej,
- wprowadzaniu zieleni ochronnej i urządzonej oraz niekubaturowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych miast (place, skwery),
- tworzenie tzw. zielonej infrastruktury,
- tworzenie „zielonych" miejsc wypoczynku dla dzieci i osób starszych,
- zachowaniu istniejących terenów zieleni i wolnych od zabudowy celem lepszego przewietrzania miasta,
- ustalaniu sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie,
- zalecanie podłączania nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym,
- planowanie rozbudowy miast w sposób zapobiegający zbytniemu „rozlewaniu się miast".

1.2.6. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034

Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska prowadzonej przez miasto Białystok. Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku* powiązane z projektem planu miejscowego

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza wraz ze wzrostem efektywności energetycznej
Klimat akustyczny	Zapewnienie dobrego klimatu akustycznego na terenie miasta
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
Gospodarowanie wodami	Gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu jednolitych wód powierzchniowych i podziemnych występujących w granicach miasta
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej celem poprawy jakości wód w granicach miasta
Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania gleb
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Efektywna gospodarka odpadami komunalnymi
Zasoby przyrodnicze	Zwiększenie powierzchni, modernizacja i ochrona przed degradacją miejskich terenów zieleni Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych Ochrona różnorodności biologicznej

Zagrożenia poważnymi awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Minimalizacja skutków zdarzeń o znamionach poważnej awarii lub nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

Omawiany projekt planu miejscowego podejmuje, poprzez ustalenia planistyczne, spełnienie wyżej wymienionych celów.

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągnięcie wysokiej jakości życia. Cele strategiczne *Planu adaptacji* powiązane z analizowanym projektem planu to:

- Adaptacja do zagrożeń termicznych
- Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodziami/podtopieniami
- Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Największymi zagrożeniami klimatycznymi dla Białegostoku są wzrostowe trendy zarówno opadów (sumy i ich intensywności powodujące wezbrania i nagłe powodzie lokalne typu flash flood), upałów (w tym temperatur maksymalnych i liczby fal upałów) jak i susz (w szczególności długość okresów bezopadowych). Pomimo tendencji spadkowej nie należy również lekceważyć przymrozków, które mogą powodować istotne skutki wiosną w okresie kwitnienia roślin oraz oblodzenia groźne o każdej porze roku. Zjawiska te mogą stanowić poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców.

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Według analiz przeprowadzonych w MPA, biorąc pod uwagę zagrożenia klimatyczne (np. powódź, upały, susze, chłody, przymrozki, opady, cyrkulacje), na całym omawianym terenie objętym opracowaniem, nie stwierdzono konieczności wdrożenia działań w sektorach: gospodarka przestrzenna, gospodarka wodna, transport, zdrowie publiczne.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wynikiem działań dotyczących polityki przestrzennej uwzględniającej konsekwencje zmian klimatycznych dla miast powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

1.2.8. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej,

konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego".

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:

1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
   - zasada racjonalności ekonomicznej,
   - zasada preferencji regeneracji,
   - zasada przezorności ekologicznej,
   - zasada kompensacji ekologicznej,
2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
   - zasada hierarchiczności celów,
   - zasada dynamicznego strefowania,
   - zasada partycypacji społecznej,
   - zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
   - zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
   - zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
   - zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Na terenie Białegostoku nie ustanowiono obszarów cichych oraz stref przemysłowych w rozumieniu zapisów ustawy POŚ.

Programem objęto wszystkie źródła hałasu zobrazowane w opracowaniu strategicznej mapy hałasu – drogi o ruchu ponad 1000 poj., linie kolejowe, lotnisko w Krywlanach.

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w indywidualnych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy przeciwdziałać powstawaniu konfliktów przestrzennych, wynikających z narażenia na oddziaływanie hałasu terenów, które zalicza się do chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska, poprzez niedopuszczanie do zagospodarowania takich terenów w obszarach o niekorzystnym klimacie akustycznym.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z ponadnormatywnym hałasem. Należy dążyć do właściwego strefowania akustycznego. Polega ono na tym, aby w odpowiednim układzie przestrzennym sąsiadowały ze sobą obszary o konkretnych funkcjach.

Podstawowe założenia strefowania, to:
- oddalanie zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu oraz zmienność parametrów tej zabudowy (intensywności, wysokości itp.),
- ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej,
- wprowadzanie zwartej zieleni izolacyjnej i kształtowanie rzeźby terenu,
- wprowadzanie ekranów akustycznych w pasach drogowych (tylko w ostateczności).

1.2.10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych. Stanowić one będą fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW będą miały wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla

naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta cały omawiany obszar należy do zlewni Białej, a dokładnie do Przyrzecza Białej, wchodzących docelowo w skład zlewni Wisły. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na tych niezagospodarowanych gruntach, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku południowym, ku przepływającemu cieku.

Południowo-zachodnia część znajduje się w dolinie rzeki Białej, z przepływającym na fragmencie ciekiem, uchodzącym dalej za wschodnia granicą planu do rzeki Białej. Za południową granicą opracowania w pobliżu cieku zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny. Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. AKPOŚK 2017 została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *AKPOŚK* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje *KPOŚK* (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r., 2017 i 2022 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów *AKPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.113.2026.MS2 z dnia 06.08.2026 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (znak: NZ.0522.37.2026 z dnia 14.07.2026 r.).

Zakres terytorialny opracowania obejmuje część obszaru objętego uchwałą Nr XXI/320/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. i jego tereny sąsiednie, na którym mogłaby skutkować realizacja ustaleń analizowanego projektu planu.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik 1 i załącznik 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu.

Celem opracowania „prognozy oddziaływania na środowisko" jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziaływaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami. Oprócz zależności przyczynowo - skutkowych uwzględnia się powiązania łącznie z wtórnymi przyczynami i skutkami oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu

środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta. Wyniki analizy Prezydent Miasta przekazuje co najmniej raz w kadencji Radzie Gminy.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostanie poszerzona o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów miejscowych z dokładnym przeanalizowaniem przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów na jakość życia mieszkańców oraz poprawy jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne z realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. Istniejący stan środowiska w obszarze objętym projektem planu

budowa geologiczna, geomorfologia oraz powierzchnia terenu

W szerszym układzie przyrodniczym, teren objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Budulcem pokrywy glebowej są utwory czwartorzędowe zlodowacenia środkowopolskiego.

Obszar projektu planu znajduje się w zachodniej części Białegostoku. Najwyższy punkt to ok. 123,4 m n.p.m. położony na północy omawianego obszaru, najniższy – to ok. 120,8 m n.p.m. znajdujący się w części południowo- wschodniej, w obniżeniu morfologicznej doliny Białej i przebiegającego cieku.

Na mapie stanowiącej kompilację arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1 : 50 000, arkuszy Białystok (Kmieciak 2004) i Wasilków (Laskowski 2002), cały omawiany obszar stanowi dno doliny rzecznej zbudowane z piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych.

Natomiast na podst. map opracowanych przez W. Kwiatkowskiego (Geomorfologia i Geologia) w 2004 r., która to jest ostateczną mapą geomorfologiczną, południową część stanowi taras zalewowy, dno doliny rzecznej zbudowane z piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych. Natomiast północną część stanowi częściowo dolinka i niecka denudacyjna oraz erozyjna, złożona z piasków, żwirów, mułów i glin deluwialnych, a także wysoczyzna moreny dennej, zbudowana z gliny zwałowej.

Obszar opracowania charakteryzuje się głównie bardzo słabą przepuszczalnością gruntów (piaski gliniaste, pyły, gliny i iły).

Warunki gruntowo – wodne przydatności terenu do zabudowy są ściśle związane z budową geologiczną. Niekorzystne warunki fizjograficzne do posadowienia budynków panują na obszarze dolinnym - okresowo podmokłym. Pozostała część ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Poziom wody gruntowej od powierzchni terenu kształtuje się na całym terenie na poziomie od 1-2 m p.p.t.

warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta cały omawiany obszar należy do zlewni Białej, a dokładnie do Przyrzecza Białej, wchodzących docelowo w skład zlewni Wisły. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na tych niezagospodarowanych gruntach, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku południowym, ku przepływającemu cieku.

Południowo-zachodnia część znajduje się w dolinie rzeki Białej, z przepływającym na fragmencie ciekiem, uchodzącym dalej za wschodnia granicą planu do rzeki Białej. Za południową granicą opracowania w pobliżu cieku zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków

hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Kontrolowany jest stan czystości rzeki Białej w profilu ujściowym w m. Nowe Aleksandrowo (poniżej ujścia ścieków z oczyszczalni komunalnej). Ocena jakości wód rzeki Białej na podstawie badań z lat 2019-2024 (GIOŚ 2025) przedstawia się następująco:

- klasyfikacja potencjału ekologicznego - wody zakwalifikowano do III klasy – potencjał umiarkowany (nastąpiła poprawa w porównaniu do badań z 2018 r., w którym potencjał określono jako V klasę – potencjał poniżej dobrego),
- klasyfikacja stanu chemicznego – wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywną wartość: difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylenu (stan w 2018 r. określono także jako stan poniżej dobrego),
- stan wód będący wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP wskazała zły stan wód.

Ogólna ocena stanu wód Białej jest od wielu lat zła, na co ma wpływ wielkość oddziaływania aglomeracji i mały przepływ naturalny wód w stosunku do ilości odprowadzanych, dobrze oczyszczonych ścieków. W ocenie jakości uwidacznia się wpływ związków biogennych powodujących eutrofizację wód wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Obręb doliny rzecznej to tereny z dominacją procesu retencji i odpływu naturalnego, gdzie obok odpływu naturalnego korytem rzeki, znaczny udział utworów organicznych i mineralno-organicznych, przyczynia się do retencjonowania wód opadowych w glebie. Na fragmentach pokrytych roślinnością dominuje proces intercepcji, gdzie przechwytywanie wody przez rośliny przyczynia się do spowolnienia obiegu wody. Powierzchnie dachów, ulic, chodników i wszystkie inne grunty pokryte sztuczną nawierzchnią, cechuje całkowity brak infiltracji, praktycznie cała woda opadowa i roztopowa jest szybko odprowadzana do kanalizacji.

Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się na całym terenie na poziomie od 1-2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Obecność terenów zieleni i wody sprzyja retencji wód deszczowych (retencja w miejscu opadu), co jest szczególnie pożądane w sytuacji mocnego zasklepiania powierzchni miasta (zrównoważone gospodarowanie wodą w mieście).

Omawiany obszar znajduje się poza Głównym Zbiornikiem Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym. W monitoringu diagnostycznym (przeprowadzonym przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ) stanu chemicznego JCWPd w 2022 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta Białystok oznaczono klasę końcową jakości wody jako klasę II, czyli wody dobrej jakości (dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

Teren opracowania nie znajduje się w obszarach zagrożonych powodzią od rzeki Supraśl wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2015 r.

jakość powietrza

Klasyfikacja strefy aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001), w której znajduje się miasto Białystok, uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2023 rok (GIOŚ 2024) w odniesieniu do substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), pyłu zawieszonego PM10, ołowiu (Pb) w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A; dla pyłu zawieszonego PM2,5 – klasa wynikowa A1 (brak przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego II fazy) oraz klasa A (brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego I fazy),
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Jakość powietrza w województwie podlaskim, pod względem zanieczyszczeń pyłowych, na przełomie ostatnich 10 lat (2014-2023) uległa zdecydowanej poprawie. Spadkowy trend notowanych stężeń zauważalny jest na każdym stanowisku pomiarowym. W aglomeracji białostockiej zarejestrowano największą poprawę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 na stacji przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica wartości średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 z roku 2014 i 2023 wyniosła 13 $\mu g/m^3$. W 2023 roku, pozostałe stanowiska w województwie podlaskim odnotowały również rekordowo niskie stężenia pyłu zawieszonego PM10. W 2023 roku na wszystkich stanowiskach pomiarowych zarejestrowano wyraźnie niższe w stosunku do lat ubiegłych, stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5. Najbardziej widoczne było to m.in. na stacji pomiarowej w Białymstoku przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 z 2014 i 2023 roku wyniosła 11 $\mu g/m^3$. Na występowanie coraz niższych stężeń zanieczyszczeń pyłowych mają wpływ: zmieniający się na cieplejszy klimat Polski, poszerzenie świadomości społeczeństwa w zakresie dbania o środowisko oraz programy i inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2023 r. na terenie województwa podlaskiego pomiary pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 $\mu g/m^3$) zarówno na obszarze aglomeracji białostockiej, jak i strefy podlaskiej. W aglomeracji białostockiej najwyższa średnia roczna ze stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 wystąpiła na stacji komunikacyjnej przy al. Piłsudskiego i wyniosła 14 $\mu g/m^3$, co stanowi 70% dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Pozostałe stacje znajdujące się w obrębie aglomeracji

białostockiej odnotowały znacznie niższe wartości stężeń średniorocznych: ul. 42 Pułku Piechoty – 12 µg/m^3, ul. Warszawska – 11 µg/m^3 i ul. Waszyngtona - 11 µg/m^3.

Głównym źródłem emisji w województwie podlaskim, mającym wpływ na mierzone stężenia pyłu zawieszonego PM10, jest emisja z sektora komunalno-bytowego. Również wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM2,5 wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę nadmiernego zanieczyszczenia powietrza. W wyniku przeprowadzonych analiz serii pomiarowych, zarówno dla PM10 jak i PM2,5, stwierdzono, ze pomiary w okresie zimowym (październik-marzec) są wyższe od pomiarów w okresie letnim (kwiecień-wrzesień).

Jako przyczynę przekraczania poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, wskazano lokalną emisję prekursorów oraz występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) a także napływ tego zanieczyszczenia i jego prekursorów spoza granic województwa.

Ozon troposferyczny (przyziemny) jest zanieczyszczeniem wtórnym. Powstaje on w wyniku reakcji fotochemicznych tlenków azotu (spalanie paliw do celów komunikacyjnych i energetycznych) i lotnych związków organicznych (głównie nie spalone paliwo i rozpuszczalniki organiczne) i posiada zdolność przenoszenia się na duże odległości. Ozon jest silnym utleniaczem fotochemicznym, który powoduje poważne problemy zdrowotne, niszczy materiały i uprawy rolne. Narażenie człowieka na niewielkie podwyższone stężenia ozonu może prowadzić do reakcji zapalnych oczu, dróg oddechowych, a także zmniejszenia wydolności płuc. Jest powodem występowania objawów senności, bólu głowy i znużenia oraz powoduje spadek ciśnienia tętniczego krwi. Przy wyższych stężeniach występują objawy złego samopoczucia, nasilają się bóle głowy, rośnie pobudliwość, zmęczenie i wyczerpanie, objawy apatii.

W 2023 roku, w porównaniu do lat ubiegłych, na wszystkich stanowiskach pomiarowych zanotowano zmniejszenie się wartości stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10. Wyraźny trend spadku stężeń widoczny jest od 2020 roku w aglomeracji białostockiej i od 2021 roku na stanowiskach pomiarowych w strefie podlaskiej. W aglomeracji białostockiej pomiary benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykonywane są najdłużej i tu przekroczenie poziomu docelowego wystąpiło w latach 2013-1015, 2017-2018 oraz w 2020 roku. W ostatnich trzech latach nie zanotowano przekroczeń. Na poprawę jakości powietrza w zakresie tego zanieczyszczenia, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi, miały wpływ działania na rzecz ochrony powietrza takie jak: wymiana indywidualnych źródeł ciepła, zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków oraz warunki meteorologiczne panujące w 2023 roku: m.in. ciepła zima oraz korzystne warunki przewietrzania.

fauna

Inwentaryzacja dokonana przez W. Chętnickiego i współautorów (2011 r.) dotycząca płazów, gadów oraz motyli dziennych, jak i prowadzona przez Mirskiego i współautorów (2011 r.) odnośnie awifauny nie dostarczyły informacji na temat występowania gatunków rzadkich lub chronionych oraz lokalizacji ich siedlisk na omawianym terenie.

Nie wyklucza to jednak, że obecność doliny rzecznej, po części zadrzewionej, sąsiedztwo lasu – łęgu olszowo – jesionowego, stanowi schronienie dla wielu gatunków fauny i awifauny. Obszary dolinne mają duże znaczenie dla różnorodności biologicznej miasta.

W przypadku zaobserwowania gatunków objętych ochroną na podstawie rozporządzeń dotyczących ochrony gatunkowej roślin, grzybów lub zwierząt należy zwrócić się

do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wskazanie odpowiednich zaleceń, działań w celu podjęcia ochrony np. ostoi, siedliska.

szata roślinna

Na przedmiotowym obszarze zlokalizowana jest Cerkiew prawosławna pw. Św. Jana Teologa. Przez południową część przebiega dolina rzeczna, w której to obszarze występują grupy drzew. Roślinność w dolinie rzecznej zgodnie z Ekofizjografią Białegostoku zakwalifikowano do zbiorowisk wybitnie antropogenicznych, bardzo nietrwałych i zmiennych w czasie. Ich występowanie jest silnie uzależnione od działalności człowieka.

Poza tym istniejącej zabudowie towarzyszy zieleń w postaci trawników, pojedynczych drzew.

Każdy występujący na tym terenie drzewostan jest cenny ze względów przyrodniczych, tworzy swoisty mikroklimat tego terenu, wzbogaca bioróżnorodność środowiska. Dzięki niemu poprawiana jest jakość powietrza. Dojrzałe drzewa pomagają ochłodzić i odświeżyć powietrze, którym oddychamy. Oddziałują na gospodarkę wodną w rozmaity sposób. Liście, gałęzie i pnie zatrzymują w pewnym stopniu wody opadowe, spowalniają ich ruch, a także pewną ich ilość absorbują przez liście i pień. Przechwycona woda ewaporuje z powierzchni drzewa. Woda jest również tymczasowo zatrzymywana (magazynowana) w ściółce utworzonej z opadłych liści i innych odpadów organicznych, co również spowalnia i rozciąga w czasie jej spływ. Następuje również infiltracja wody do gruntu. Drzewa także oczyszczają wody gruntowe, ponieważ ich korzenie działają jak naturalne filtry (biofiltry) oczyszczające wodę z zanieczyszczeń.

Sąsiadujący za południową granicą opracowania Łęg jesionowo- olszowy *Fraxino – Alnetum* jest to najczęściej spotykany las olchowy na glebach torfowych, glebach zabagnionych w dolinach rzecznych, w nieckach i dolinkach denudacyjno-erozyjnych i innych obniżeniach terenowych. Łęgi wykształciły się na glebach o wysokim poziomie wód gruntowych, są związane z ciekami wodnymi. Okresowe zalewy są typowe dla łęgów, jednak płaty tego siedliska spotyka się również w miejscach niezalewanych, a pozostających pod wpływem ruchu wód gruntowych. Ich obecność wpływa korzystnie na kształtowanie się klimatu i wyrównywanie poziomu wód gruntowych w czasie. Obecność lasów łęgowych stabilizuje stosunki wodne, są one jednym z elementów decydujących o naturalnej retencji wód.

Obszar projektu planu znajduje się w IV strefie wegetacji porostów. Korę drzew kolonizują porosty skorupiaste, łuseczkowate oraz gatunki o plechach listkowatych. Obfitsze i bardziej gatunkowo zróżnicowane występowania porostów listkowatych, a także pojedynczych plech krzaczkowatych dowodzi znacznej poprawy warunków bioekologicznych tej strefy.

Biorąc pod uwagę klasyfikację terenów aktywnych biologicznie, to znajdują się tu tereny pokryte roślinnością niską o średnim i niskim stopniu naturalności. Są to bardzo zróżnicowane formy roślinności trawiastej, obejmujące silnie przekształcone łąki, dawne pastwiska i sztuczne murawy w dolinach rzecznych, murawy, zieleńce i trawniki w obszarach zabudowanych. Do terenów o znacznej aktywności biologicznej zaliczono tereny pokryte roślinnością wysoką o dużym stopniu naturalności, które cechuje mały stopień przekształcenia antropogenicznego. Udział terenów biologicznie czynnych jest tu bardzo wysoki i sięga 100%.

ochrona przyrody i powiązania przyrodnicze

Omawiany obszar częściowo znajduje się w lokalnym korytarzu ekologicznym doliny rzeki Białej wskazanym w opracowaniu ekofizjograficznym, z przebiegającym na fragmencie ciekiem, który dalej za wschodnią granicą opracowania uchodzi do rzeki Białej.

Cały obszar doliny za południową granicą opracowania, wraz z istniejącym zbiornikiem wodnym, lasem- łęgiem olszowo-jesionowym, znajduje się w strefie zieleni i rekreacji (SN), wyznaczonej w *Planie ogólnym miasta Białegostoku.* Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład m.in.: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji, zieleni towarzyszącej zabudowie, wód powierzchniowych. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta.

Doliny rzeczne są – poza lasami – najbardziej wartościowym środowiskiem przyrodniczym, stanowiącym podstawę bytu bogatej grupy zbiorowisk roślinnych, chronionych gatunków roślin oraz organizmów zwierzęcych: owadów (motyli), ptaków, płazów, gadów i ssaków. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej na terenie Białegostoku. Pełnią funkcję lokalnego korytarza ekologicznego. Najważniejsza jest ochrona funkcjonalności korytarzy i niedopuszczenie do zablokowania ich ciągłości. Korytarz wzdłuż dolin rzecznych cechuje się najszerszym spektrum występowania gatunków, jest miejscem żerowania, rozrodu, schronienia dla części organizmów występujących w płatach połączonych przez korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne łączą w sieć obszary cenne przyrodniczo, a tym samym umożliwiają funkcjonalne wzmacnianie struktury systemu przyrodniczego.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura powietrza w dziesięcioleciu 2011-2020 wyniosła 8,2 ºC, a w 2025 r. wyniosła 9 ºC (GUS 2026). W ostatnich latach średnie roczne prędkości wiatru znajdują się w przedziale 2,1 – 2.3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w dziesięcioleciu 2011 - 2020 wyniosła 645 mm, a w 2025 r. – 453 mm (GUS 2026). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi. Należy zauważyć, że poprzedni rok był cieplejszy (10,2 ºC) z nieco mniejszą sumą opadów – 445 mm (GUS 2026).

Wg funkcjonowania klimatycznego przedstawiającego system wymiany powietrza określonego w *Ekofizjografii Białegostoku,* obecność doliny rzecznej z niską roślinnością sprzyja przewietrzaniu. Tereny pokryte częściowo drzewami i zaroślami to tereny z udziałem regeneracji powietrza. Tereny zieleni i wód otwartych dynamizują wymianę konwekcyjną powietrza. Przeszkodą dla przepływu powietrza są znajdujące się budynki.

W dziedzinie kształtowania mikroklimatu miejskiego zieleń odgrywa znaczącą rolę wpływając na regulację temperatury, nasłonecznienia i wilgotności. Zieleń nie nagrzewa się tak szybko jak zabudowa czy powierzchnie zabrukowane. Rośliny pochłaniają w ciągu dnia energię słoneczną, a w nocy wypromieniowują ciepło. Dzięki temu napływające powietrze jest zawsze świeże. Jest to bardzo ważne w systemie przewietrzania zabudowy miejskiej.

dziedzictwo kulturowe oraz zabytki

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków oraz dobra kultury współczesnej.

promieniowanie elektromagnetyczne

Teren opracowania nie znajduje się w zasięgu znaczącego oddziaływania pól elektromagnetycznych od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia oraz stacji bazowych telefonii komórkowej.

Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, że zarówno pomiary wykonane w ramach stałej sieci monitoringowej, jak i te zrealizowane w ramach monitoringu badawczego, nie wykazały przekroczeń norm dopuszczalnych. W żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1. W przypadku pomiarów wykonanych w ramach stałej sieci monitoringowej, aż w 10 punktach otrzymano wartości powyżej dolnej granicy oznaczalności sondy pomiarowej. Najwyższą zarejestrowaną wartość, która wynosiła 1,7 V/m odnotowano na terenie miasta Białystok, przy ulicy Antoniu Fabryczny 5/7. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego dla województwa podlaskiego z wykonanych badań w ramach stałej sieci monitoringowej oraz monitoringu badawczego z lat 2021-2023 wyniosła 0,57 V/m. Porównanie zestawionych danych z tego krótkiego okresu pozwala stwierdzić, że obserwuje się tendencje nieznacznie wzrostową wartości PEM w odniesieniu do lat ubiegłych, nie mniej jednak, poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie podlaskim jest nadal znikomy. W większości miejsc, w których stwierdzono wyniki powyżej dolnej czułości sondy pomiarowej w 2021 r., w 2023 r. te wartości nieznacznie wzrosły. Wyjątek stanowią pomiary wykonane na rogu ulic M. Skłodowskiej-Curie i Z. Krasińskiego w Białymstoku, gdzie w 2021 r. natężenie pola elektromagnetycznego wynosiło 1,4 V/m, a w 2023 r. sklasyfikowano jako wynik poniżej granicy oznaczalności (GIOŚ 2024).

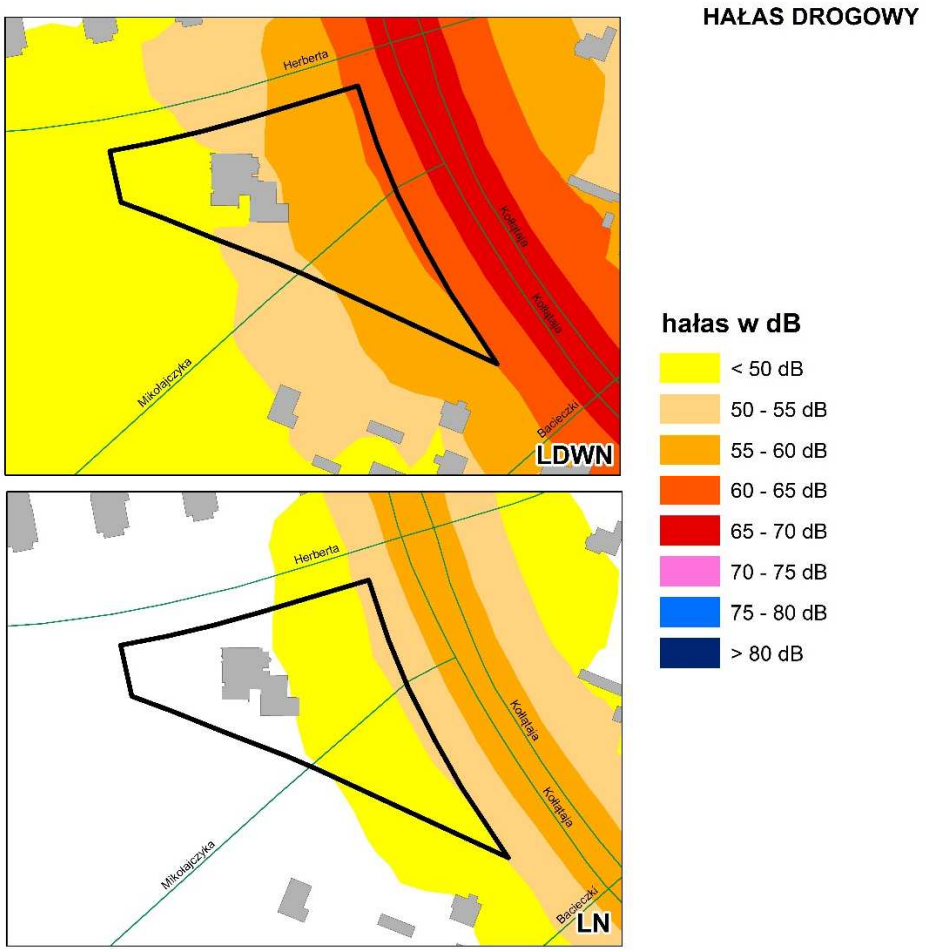
Niezależnie od działalności monitoringowej prowadzona jest działalność kontrolna w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2023 r. Wydział Inspekcji wykonał 14 terenowych pomiarów kontrolnych, w których ponadnormatywnych wartości nie stwierdzono. W Białymstoku przeprowadzono kontrole interwencyjne trzech stacji bazowych telefonii komórkowej tj. stacji bazowej P4 Sp. z o.o., stacji bazowej Orange Polska S.A.; stacji bazowej Towerlink Poland Sp. z o.o., znajdujących się na dachu budynku przy ul. Antoniukowskiej 11. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń (GIOŚ 2024).

klimat akustyczny

Głównym źródłem hałasu komunikacyjnego na omawianym terenie, wg Strategicznej mapy hałasu *miasta Białystok* (2022 r.) jest ulica Hugo Kołłątaja. Hałas od tej ulicy na poziomie do 65 dB rozchodzi się w granicy planu na odległość ok. 4-7 m. Na całym obszarze nie występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku względem terenów rekreacyjno-wypoczynkowych o charakterze wrażliwym, objętych ochroną akustyczną. Dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych ustala się wartości dopuszczalne poziomu hałasu, określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. I taka dla terenów rekreacyjno-

wypoczynkowych dopuszczalny poziom hałasu od dróg w ciągu dnia wynosi 68 dB. W porze nocnej hałas komunikacyjny na tym terenie ulega zmniejszeniu. Znajdująca się w granicach projektu planu zabudowa usług kultu religijnego nie jest zaliczana do zabudowy o charakterze wrażliwym na hałas wg powyższego rozporządzenia.

Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu kolejowego oraz przemysłowego.

Rysunek 5 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu
źródło: Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.

zanieczyszczenie światłem

Zanieczyszczenie światłem to wszelki nadmiar sztucznego oświetlenia, które rozjaśniają nocne niebo, zaburzając tym samym naturalny rytm przyrody. Rozwój urbanistyki sprawia, że rośnie liczba źródeł światła. Należy pamiętać, że nie każde źródło światła niszczy środowisko naturalne. Szkodliwy jest jego nadmiar oraz nieprawidłowe ukierunkowanie. Zanieczyszczenie światłem wpływa negatywnie na faunę i florę – rozregulowanie okresów wegetacji u roślin, zaburzenia fotosyntezy oraz wpływ na behawior i fizjologię zwierząt. Poważnym zagrożeniem dla zwierząt są problemy z orientacją przestrzenną lub zmiany kierunków migracji wywołane sztucznym światłem.

Skuteczne zapobieganie zanieczyszczeniu światłem obejmuje projektowanie precyzyjnych systemów oświetleniowych, stosowanie energooszczędnych opraw

zewnętrznych oraz właściwe zarządzanie oświetleniem. Najkorzystniejsze jest zastosowanie światła o ciepłej barwie. Niestety coraz częściej wykorzystywane jest białe oświetlenie LED, jednak nie jest najlepszym wyborem dla człowieka oraz dla środowiska naturalnego. Istotną sprawą jest też, aby stosować minimalny strumień świetlny o ukierunkowanym kącie padania światła. Sztuczne światło powinno być skierowane punktowo, aby nie rozświetlało całego otoczenia. Im większa oświetlana przestrzeń, tym większe zanieczyszczenie światłem. Problem zanieczyszczenia światłem można również ograniczyć przez posadzenie większej liczby drzew przesłaniających emisję światła w niebo (ograniczając w ten sposób tzw. rozproszenie wtórne w atmosferze, ma ono znaczenie głównie w obszarach pozamiejskich).

Zjawisko zanieczyszczenia światłem może być wyeliminowane jedynie w sytuacji, w której w ogóle nie wykorzystujemy oświetlenia elektrycznego w nocy. To niemożliwe i niezalecane - przede wszystkim ze względu na nasz komfort i względy bezpieczeństwa. Zanieczyszczenia światłem może być jednak w bardzo dużym stopniu ograniczone. Dlatego kluczowe jest zadbanie o to, by już na początku danej inwestycji wdrażać zrównoważone rozwiązania oświetlenia zewnętrznego, które charakteryzują się wysoką efektywnością energetyczną i tylko w minimalnym stopniu warunkują zanieczyszczanie światłem.

W Polsce brak jest bezpośrednich przepisów prawnych definiujących zanieczyszczenie światłem, jako zagrożenia, a obowiązujące normy np. oświetlenia dróg są jedynie zaleceniami bez mocy prawnej. Brakuje również systemowego monitoringu tego zjawiska przez instytucje państwowe.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu planu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu na terenie tym nadal obowiązywałby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) uchwalonego uchwałą Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r., zmienionego uchwałą Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwałą Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r. Nie byłaby możliwa budowa kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującej się w istniejący charakter zieleni. Nie nastąpiłaby korekta przeznaczenia i linii rozgraniczających poszczególnych terenów w ramach poszerzenia funkcji sakralnej na teren zieleni urządzonej.

Pomimo poszerzenia funkcji sakralnej kosztem zieleni urządzonej w dotychczas obowiązującym planie, pozostawia się wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej w wydzieleniu wewnętrznym „A" wynoszący minimum 70%. W całym planie pojawiają się również zapisy mówiące o zachowaniu i ochronie istniejącego drzewostanu, zadrzewień i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała oddziaływanie lokalne, ograniczające się do granic jego terenu, nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000 (znajdujące się poza granicami miasta) oraz inne powierzchniowe formy ochrony przyrody położone najbliżej granic projektu planu,

tj. Rezerwat Las Antoniuk w odległości ok. 3,5 km w kierunku północno-wschodnim oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Omawiany obszar częściowo znajduje się w lokalnym korytarzu ekologicznym doliny rzeki Białej wskazanym w opracowaniu ekofizjograficznym, z przebiegającym na fragmencie ciekiem, który dalej za wschodnią granicą opracowania uchodzi do rzeki Białej. Korytarz ekologiczny doliny Białej i jej dopływów stanowi w skali lokalnej najważniejszy ciąg ekologiczny za pośrednictwem, którego realizują się związki pomiędzy Puszczą Knyszyńską, Stawami Dojlidzkimi i Doliną Supraśli. Odgałęzienia tego systemu pozwalają na wzajemne powiązania większych kompleksów leśnych i terenów otwartych na terenie miasta i poza nim. Te naturalne związki mają ogromne znaczenie dla podtrzymania i odnawiania populacji zwierząt i roślin na terenie miasta. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej.

Cały obszar doliny za południową granicą opracowania, wraz z istniejącym zbiornikiem wodnym, lasem- łęgiem olszowo-jesionowym, znajduje się w strefie zieleni i rekreacji (SN), wyznaczonej w *Planie ogólnym miasta Białegostoku.* Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład m.in.: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji, zieleni towarzyszącej zabudowie, wód powierzchniowych. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszary będące formami ochrony przyrody. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 7 km od projektu planu w kierunku zachodnim – Bagienna Dolina Narwi oraz ok. 5,5 km. w kierunku północnym: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 9). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie Białegostoku (najbliżej granicy planu – Rezerwat Antoniuk, odległ. ok. 3,5 km na północny- wschód).

Do zachowania powinna być przeznaczona przebiegająca przez teren projektu planu dolina rzeczna wraz z fragmentem istniejącego cieku. Dolina ta tworzy powiązania przyrodnicze z ciągnącą się doliną poza granicami planu. Taki układ ekologiczny pełni ważną funkcję w przewietrzaniu miasta oraz funkcję retencyjną. Nie należy ograniczać drożności doliny rzecznej oraz nie przeobrażać roślinności występującej w jej obrębie. Utrzymanie w formie otwartej istniejącego cieku wraz przyległą roślinnością ma duże znaczenie dla funkcjonowania hydrologicznego tego terenu. Istniejący ciek zbiera płytkie wody gruntowe z przyległych terenów. Zakłócenie drożności przepływu wody w cieku, zasypanie, lub próba likwidacji cieku, utrata możliwości przepływu, może w konsekwencji skutkować

podtopieniem terenów sąsiednich. Zasypanie spowoduje, że woda szukać będzie ujścia i tereny dotychczas suche mogą ulec zalaniu, mogą pojawiać się osuwiska, zapadliska i inne nieprzewidziane skutki.

Ważne jest właściwe zarządzanie wodą opadową, które nie powinno sprowadzić się tylko do jej odprowadzenia poprzez system kanalizacji. Tym bardziej że rozbudowa sieci kanalizacyjnej w warunkach ograniczeń terenowych i rozbudowanej infrastruktury na terenach zurbanizowanych jest nie tylko trudna technicznie, ale też bardzo kosztowna. Nie wspominając już o kosztach oczyszczania ścieków. Najefektywniejsze zarządzanie wodą opadową to takie, które odbywa się w miejscu jej występowania, z wykorzystaniem zrównoważonych i ekologicznych metod o niewielkim wpływie na środowisko. Będą to rozwiązania symulujące obieg wody występujący w środowiskach naturalnych, takich jak tereny zielone. Wykorzystując mechanizmy retencji i infiltracji, można zatrzymać wodę w środowisku i spowolnić jej odpływ ze zlewni.

Powinny zostać zachowane również pojedyncze drzewa i grupy drzew. Drzewa przeciwdziałają miejskim wyspom ciepła, dają cień, obniżają temperaturę w upalne dni i oczyszczają powietrze. Warto je sadzić, chronić oraz o nie dbać. Drzewa pełnią niezwykle istotną funkcję w miastach. Oprócz samej funkcji estetycznej wpływają przede wszystkim na zwiększenie zdolności wchłaniania wody oraz jej magazynowania. Dzięki temu w przypadku ulewnych deszczów zmniejsza się ryzyko miejscowego podtapiania, a wchłonięta woda odparowuje. Duże drzewa produkują wielokrotność tlenu w porównaniu z młodymi okazami tego samego gatunku. Dlatego też, redukcja starodrzewia na rzecz młodych nasadzeń nie powoduje takiego samego efektu w postaci oddawania analogicznej ilości tlenu do środowiska.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS JEGO OPRACOWYWANIA

W trakcie opracowywania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym, a także takie programy jak: *Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej*, *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok*, *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030).* Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. Rolą polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodziami oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.

Użytkowanie zasobów przyrodniczych to prawo obywateli, a jednocześnie obowiązek władz publicznych, polegający na tym, aby zapewnić trwały dostęp do tychże zasobów przyszłym pokoleniom. Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należy zrównoważone, oszczędne i racjonalne gospodarowanie jego zasobami naturalnymi.

Podejmowanie wysiłków na rzecz zapewnienia dostępu do tych zasobów następnym pokoleniom jest szczególnie istotne w świetle postępującej urbanizacji, która, tworząc bodźce dla rozwoju gospodarczego, będzie zwiększała presje na zasoby pożywienia, wody i energii.

Dla wspierania zrównoważonego rozwoju miast kluczowe znaczenie będzie mieć dalsze wdrażanie polityki w zakresie zrównoważonego planowania i projektowania przestrzeni miejskiej, w tym zapobieganie rozlewaniu się miast. Inteligentne mechanizmy planowania i zarządzania mogą wpływać na zachowania dotyczące mobilności, popychając je w kierunku bardziej zrównoważonych form transportu i zmniejszenia zapotrzebowania na transport. Mogą one również zwiększyć efektywność energetyczną budynków, zmniejszając presję na środowisko i jednocześnie poprawiając jakość życia człowieka. Dobrze zaplanowane obszary miejskie, zapewniające łatwy dostęp do naturalnych terenów zielonych, w tym zwłaszcza terenów nadrzecznych oraz umożliwiające tworzenie zielonej i błękitnej infrastruktury miejskiej, mogą dawać korzyści dla zdrowia i jakości życia człowieka, także łagodzić odczuwalne przez mieszkańców miast skutki zmian klimatu.

Zadaniem korytarzy i klinów napowietrzających jest wentylowanie miast. Mają one pompować świeże powietrze z zielonych obszarów do centrów miast, w tym do wysp ciepła. W tym celu potrzebne są wolne od zabudowy przestrzenie prowadzące z peryferii w głąb miasta. Naturalne – jak rzeki czy tereny zielone jednocześnie oczyszczające miejskie powietrze – lub sztuczne (jak tory kolejowe czy szerokie drogi). W związku z tym konieczne jest wprowadzenie zapisów ograniczających zabudowę korytarzy i klinów napowietrzających, korytarzy ekologicznych i dolin rzecznych, szczególnie w ośrodkach miejskich. Preferowaną formą ochrony akustycznej na terenach pełniących funkcje korytarzy i klinów napowietrzających powinny być nasadzenia roślinne z roślin gęsto ulistnionych. Prawidłowe kształtowanie oraz ochrona krajobrazu mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu łączności ekologicznej w środowisku. Planowanie przestrzenne uwzględniające ważne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego jest w stanie zagwarantować utrzymanie oraz odbudowywanie łączności ekologicznej w środowisku.

W najbliższych latach skutki zmian klimatu w Polsce mogą stać się coraz bardziej odczuwalne. Efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Jednym z głównych wyzwań dla zrównoważonego rozwoju w Polsce jest więc dostosowanie się do zmian klimatu poprzez poprawę odporności poszczególnych sektorów gospodarki. Obok działań adaptacyjnych Polska kontynuować powinna podejmowanie wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu i zmniejszenia koncentracji dwutlenku węgla w powietrzu. Zwrot w kierunku zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych będzie wymagał energicznych i skoordynowanych działań w różnych sektorach gospodarki, a prowadzona polityka klimatyczna będzie w dalszym ciągu stymulować korzystanie z czystych technologii.

Ustalenia planistyczne omawianego dokumentu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju uwzględniają:

- wymagania ochrony środowiska,
- wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i pól elektromagnetycznych,
- zachowanie w większości krajobrazu dolinnego,
- zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- przeznaczenie części terenu pod zieleń urządzoną,

Istotą prowadzenia *Krajowej Polityki Miejskiej 2030* jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia

mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. Dokument ten wyznacza sześć celów. Wśród nich jest m.in.

- Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni.
- Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi).

W realizacji wizji i celów KPM 2030, obowiązują zasady, gdzie jednym z priorytetów jest dbałość o zazielenianie obszarów miejskich, co ma bardzo korzystny wpływ na jakość życia mieszkańców. Każda inwestycja czy pakiet przedsięwzięć na danym obszarze miejskim powinien być analizowany pod kątem ochrony środowiska przyrodniczego i zwiększania powierzchni biologicznie czynnej z zielenią dającą cień oraz zielenią wysoką, która pozytywnie wpływa na odczuwanie skrajnie wysokich temperatur przez mieszkańców miast. Ponadto powinny być uwzględniane zielone dachy czy fasady oraz różne formy retencjonowania wody. W projekcie planu wskazuje się udział powierzchni biologicznie czynnej do zachowania. Wyznaczony został również teren zieleni urządzonej.

Wśród kluczowych wyzwań obszarów miejskich w *KPM 2030* jest m.in.:

- Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach – wprowadzenie standardu ochrony i kształtowania zieleni w procesach inwestycyjnych, upodmiotowienie prawne „błękitno-zielonej" infrastruktury, gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym (w tym m.in. tworzenie systemów rozproszonej retencji, projektowanie pasów przydrożnych z wykorzystaniem zielonej retencji, kształtowanie zieleni w formie wklęsłej), mechanizmy finansowe, legislacyjne i organizacyjne na rzecz zwiększenia naturalnej retencji, przeciwdziałanie powodziom miejskim oraz suszom i ich skutkom poprzez zmiany legislacyjne (w tym m.in. wyeliminowanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, prowadzenie polityki informacyjnej z zakresu retencji wodnej oraz zachowania powierzchni przepuszczalnych i biologicznie czynnych), wprowadzenie planu zarządzania błękitno - zieloną infrastrukturą miasta jako realizacji rekomendacji opracowania „planu zazieleniania", zawartej w unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 (w tym m.in. plan zarządzania drzewostanem miejskim).
- Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach – zmiany legislacyjne zwiększające możliwość rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury na terenach intensywnie zagospodarowanych (ochrona terenów zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szczelnymi oraz ochrona terenów „dzikiej" zieleni, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji o zmian klimatu, np. pełniąc funkcje retencyjne), ujednolicenie planowania z zakresu ochrony powietrza w miastach, niwelowanie głównych źródeł niskiej emisji w transporcie oraz ograniczenie hałasu (ograniczenie ruchu samochodowego).

Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Mając na uwadze skutki suszy (ograniczenia w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej), główny cel „Planu przeciwdziałania skutkom suszy"- PPSS, jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy", odwołuje się do procesu kształtowania zasobów wodnych oraz racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywami. Do celów szczegółowych PPSS należą:

1) skuteczne zarzadzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,

2) zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,
3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Właściwe planowanie przestrzenne, zachowanie powierzchni nieutwardzonych to jedne z działań nietechnicznych w zakresie tworzenia, ochrony i wzmacniania retencji. Prawidłowe zagospodarowanie i użytkowanie zlewni rzecznej jest ważnym elementem ochrony zasobów wodnych. Idea konieczności zwiększania zasobów dyspozycyjnych przez powiększanie, w tym przywracanie zdolności retencyjnych poszczególnych zlewni, zarówno jest wpisana w cele planowania w gospodarowaniu wodami, jak i jest stałym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym. Stanowi także instrument planowania przestrzennego oraz ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych. W katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy w PPSS znajduje się m.in. działanie polegające na retencji i zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych. Celem tego działania jest zatrzymywanie wód opadowych w miejscu ich powstania oraz wykorzystanie ich w okresach suszy atmosferycznej, a także obniżenie podatności terenów zurbanizowanych na zjawisko suszy. Działanie to obejmuje analizy możliwości zagospodarowania wód opadowych i możliwość zwiększenia udziału powierzchni przepuszczalnych na terenach zurbanizowanych, zdegradowanych oraz poprzemysłowych, rozwój tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury i uwzględnienie odpowiednich zapisów lub zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Działanie to dotyczy także realizacji zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji wód opadowych na terenach zurbanizowanych. Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odporności terenu na ryzyko suszy poprzez zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych i powierzchni o przepuszczalnej nawierzchni na terenach zurbanizowanych, a tym samym zwiększenia retencji wód deszczowych w miejscu ich powstania. Tego typu działania oprócz łagodzenia skutków suszy przyczynią się również do lepszej adaptacji przestrzeni terenów zurbanizowanych do zmian klimatu oraz przeciwdziałania występowaniu podtopień i powodzi miejskich.

„Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030" – PPNW został opracowany w celu podjęcia działań zapobiegających występowaniu niedoborów wody w Polsce. Głównym celem Programu jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i kreślenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody. Program uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie.
Cel główny PPNW mają wspierać 3 priorytety:
1. wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
2. stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych;
3. wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

Zgodnie z założeniami do PPNW, jednym z działań jest realizacja MPA (Miejski Plan Adaptacji) oraz inne działania mające na celu zwiększenie retencji w miastach (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, retencja wód opadowych i zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej). Działanie to obejmuje m.in. zwiększenie powierzchni terenów zieleni, zbieranie deszczówki, tworzenie rowów i muld chłonnych, zmiana powierzchni nieprzepuszczalnej na przepuszczalną, zakładanie ogrodów deszczowych. Celem zwiększenia retencji w miastach jest zagospodarowanie wód opadowych, aby ograniczyć odpływ do rzeki, zniwelować lokalne podtopienia, zapewnić wodę roślinom podczas suszy, ograniczyć zużycie wody na podlewanie roślin i cele bytowe/gospodarcze, a także ponownie wykorzystywać i

oszczędzać zasoby wodne. Dzięki wprowadzeniu elementów błękitno-zielonej infrastruktury do planowania przestrzennego na terenach zurbanizowanych, możliwe jest wykorzystanie potencjału terenów zielonych do retencjonowania wody. Skutecznym działaniem mającym na celu przeciwdziałanie powodziom miejskim, zwiększeniu retencji wód na terenach zurbanizowanych oraz opóźnianiu spływu wody opadowej do kanalizacji są np. zielone dachy.

Działaniem wspierającym Miejskie Plany Adaptacji w zwiększaniu retencji w miastach jest program „Moja woda'', którego celem jest zwiększenie retencji na terenach posesji przy budynkach jednorodzinnych również na terenach zurbanizowanych.

Celem Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku jest zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, w oparciu o ustalone priorytety. W tym celu wykorzystano *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok z 2022 r.* oraz *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* z 2024 r. W projekcie planu ustalono odnoszenie hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami w stosunku do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W budynkach usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych. Wobec tego spełniono przesłanki z *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* odnośnie zmniejszenia skali narażenia mieszkańców miasta na ponadnormatywny poziom hałasu emitowanego przez środki transportu i sektor gospodarczy.

W związku z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Zakazano lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach).

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów *Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE* w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód: przez wody powierzchniowe dobrego stanu chemicznego i ekologicznego, natomiast przez wody podziemne dobrego stanu chemicznego i ilościowego. *Plan* ten stanowi fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny zlewni topograficznych zauważa się, że omawiany obszar należy do zlewni Białej, a dokładnie do Przyrzecza Białej, wchodzących docelowo w skład zlewni Wisły. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych, na tych niezagospodarowanych gruntach, odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku południowym, ku przepływającemu cieku. Południowo-zachodnia część znajduje się w dolinie rzeki Białej, z przepływającym na fragmencie ciekiem, uchodzącym dalej za wschodnia granicą planu do rzeki Białej. Za południową granicą opracowania w pobliżu cieku zlokalizowany jest niewielki zbiornik wodny. Istniejący naturalny ciek pozostawia się w formie niezabudowanej z odkrytym korytem. Pozostawiony w projekcie planu teren zieleni urządzonej, powierzchnia biologicznie czynna na terenie inwestycyjnym, będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. W zakresie zagospodarowania terenów okresowo podmokłych, z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z

wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych. Ustalono zachowanie istniejących terenów podmokłych z naturalnymi siedliskami roślinności oraz obszarów wchodzących w skład miejskiego systemu terenów aktywnych biologicznie. Zakazano również, fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń.

Cele zawarte w *Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych* dążą do poprawy jakości wód poprzez m.in. wyposażenie aglomeracji w system kanalizacyjny. Realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności. W projekcie planu ustalono, ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej podstawowym systemem odprowadzenia ścieków komunalnych. Dopuszczono odprowadzanie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej, spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych systemów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Założenia projektu planu przy uwzględnieniu działań w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* przekładają się na osiągnięcie celu głównego *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Nie przewiduje się, by zamierzenia projektu planu miejscowego wpłynęły negatywnie na zmianę klimatu.

Pozostawienie części terenu dolinnego jako zieleń urządzona będzie pozytywnie wpływać na lokalny klimat, ograniczy również negatywne skutki susz i powodzi. Zieleń pełni wiele funkcji, w tym przyrodniczą, klimatyczną, hydrologiczną. Rzeźba terenu będzie kształtowana tak, by umożliwić retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności. Ponadto dostosowano ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i cieplną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Powyższe ustalenia są zgodne z celami zawartymi w *SPA2030* by uwzględniać zmiany klimatyczne dla miast poprzez m.in. adaptację instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, małą retencję miejską oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymianę szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

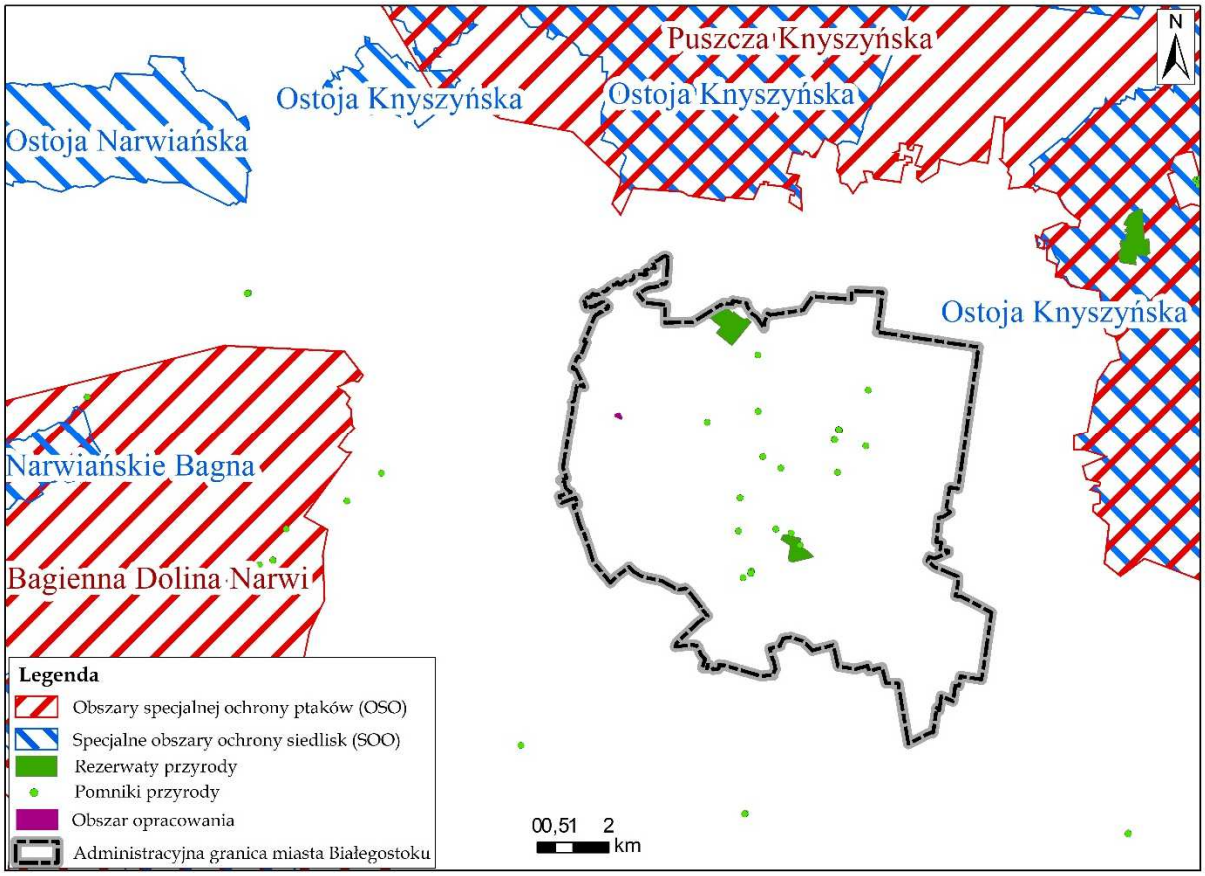
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 (rys. 9) - Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006) i Bagienną Dolinę Narwi (kod PLB200001), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych

oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łęgowych, torfowiskowych i źródliskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Projekt planu nie wpłynie ponadto na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będącymi głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej będącej obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie jako zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

Zagrożeniem dla Bagiennej Doliny Narwi będącej obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO) jest zmiana stosunków wodnych oraz zaniechanie ekstensywnej gospodarki pastwiskowo-łąkarskiej. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała wpływu na ww. aspekty.

Rysunek 6 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem względem najbliższych form ochrony przyrody

W związku z powyższym, postanowiono przedstawić potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska (tabela 2) w skali lokalnej, który będzie różny w poszczególnych etapach inwestycyjnych.

Tabela 2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków [1)]
Różnorodność biologiczna	przeznaczenie części doliny pod zieleń urządzoną oraz zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego na terenie inwestycyjnym,	+ S B
Ludzie	wprowadzenie klasyfikacji obszarów planistycznych ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami,	+ D S B/P
Zwierzęta	zachowanie części korytarza migracyjnego dla ptaków, zwierząt w dolinie Białej,	+ D S B
Rośliny	kształtowanie zabudowy niewielkiego obiektu o charakterze religijnym w wydzieleniu wewnętrznym „A" przyczyni się do zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej,	- K/Śr S B
	przeznaczenie części terenu pod zieleń urządzoną z zachowaniem drzewostanu	+ D S B
	zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) z gatunków rodzimych, zgodnie z warunkami siedliskowymi,	+ D S B
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego na terenie planistycznym,	+ D B
Woda	zachowanie istniejącego naturalnego cieku w formie niezabudowanej z odkrytym korytem,	+ D S B
	dalsze funkcjonowanie scentralizowanego systemu wodno - kanalizacyjnego,	+ D S B
	zapewnienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej ułatwiającej wsiąkanie wód opadowych zapewniającej prawidłowy obieg wody w przyrodzie,	+ D S B
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
Powietrze	zachowanie części terenów zieleni korzystnie wpływa na redukcję dwutlenku węgla i produkcję tlenu,	+ D S B
	stosowanie nowoczesnych technologii względem ochrony powietrza, w źródłach ciepła korzystanie z proekologicznych nośników energii lub podłączenie do ogólnomiejskiej sieci cieplnej,	+ D B
Powierzchnia ziemi	kształtowanie powierzchni terenu poprzez zrównania, wykopy, nasypy itp.,	-/+ D/Ś S B
	ograniczona powierzchnia zabudowy, zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ D S B/P
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
Krajobraz	kształtowanie krajobrazu miejskiego w powiązaniu z doliną rzeki Białej	+ D S B
Klimat	zachowanie części doliny Białej wraz z istniejącą roślinnością wywiera korzystny wpływ na kształtowanie mikro- i makroklimatu miejskiego, na higienę atmosfery (napływ mas powietrza doliną do miasta),	+ D S B
Zasoby naturalne	wyłączenie części powierzchni z powierzchni biologicznie czynnej,	- Śr S P
	zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ S D P
Zabytki	brak	

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków [1)]
Dobra materialne	dostosowanie ustaleń do potrzeb społecznych	+ S B

[1)] Typy oddziaływań na środowisko:
D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch - chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie, P – pośrednie, „+" - pozytywne, „-" - negatywne

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu wystąpi na etapie inwestycyjnym lokalnie poprzez zwiększenie poziomu hałasu, ilości zanieczyszczeń spalinami oraz zanieczyszczenie gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji zawartą w projekcie planu, uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe (prowadzone w ściśle określonym czasie).

Omawiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. W chwili obecnej niemożliwe jest bardziej szczegółowe określenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. Wymaga to szerszego rozpatrzenia podczas poddania inwestycji ocenie oddziaływania na środowisko, przy wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń. Projekt planu jest w tym względzie zbyt ogólny nie określając bliżej charakteru inwestycji.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, w dalszej części pracy odniesiono się jedynie do środowiska w zasięgu terenu objętego projektem planu.

10.1. Ustalenia projektu planu miejscowego ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie ludzi

w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej, utrzymania powiązań przyrodniczych oraz pośrednio ochrony powietrza, krajobrazu i adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się:
  - kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,

- zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych) z gatunków rodzimych, zgodnie z warunkami siedliskowymi,
- zachowanie i ochronę istniejącego drzewostanu, zadrzewień i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną,
- kształtowanie nawierzchni utwardzonych uwzględniające istniejące i projektowane ciągi piesze oraz przyległe przestrzenie publiczne,

- w zakresie zagospodarowania terenów, oznaczonych na rysunku planu jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych wynikających z opracowania ekofizjograficznego:
  - ustala się zachowanie istniejących terenów podmokłych z naturalnymi siedliskami roślinności oraz obszarów wchodzących w skład miejskiego systemu terenów aktywnych biologicznie,
  - zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych,
  - zakazuje się fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń,
- na terenie o symbolu 1UR ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej:
  - na części terenu wyznaczonej liniami wydzielenia wewnętrznego „A”- minimum 70%,
  - na pozostałej części terenu – minimum 15%,
- na terenie o symbolu 1ZP:
  - ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej – minimum 70%,
  - ustala się zachowanie istniejącego naturalnego cieku w formie niezabudowanej z odkrytym korytem,
  - dopuszcza się lokalizację, m.in. ścieżek spacerowych i ciągów pieszych z nawierzchni przepuszczalnych bez ingerencji w system korzeniowy drzew, np. w formie drewnianego trapu,
  - dopuszcza się lokalizację kładek, mostów z umożliwieniem migracji zwierząt,
  - zakazuje się lokalizacji dojazdów i miejsc do parkowania; zmiany stosunków wodnych i ukształtowania powierzchni terenu z wyjątkiem nasypów niezbędnych do przebudowy urządzeń wodnych lub lokalizacji ciągów pieszych; przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego,

w zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i pośrednio podziemnych oraz adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego,
- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- dopuszcza się odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych systemów zgodnie z przepisami odrębnymi,
- w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala się następujące odbiorniki wód opadowych i roztopowych:

a) grunt, przy wykorzystaniu systemów retencji wody,
b) rzekę Białą, zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów,

- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych,

w zakresie ochrony powietrza i adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach:
  - przetwarzania energii elektrycznej,
  - odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
  - spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
  - wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych zlokalizowanych wzdłuż ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja (poza granicami planu) oraz z innych istniejących i projektowanych sieci ciepłowniczych w sąsiednich ulicach,
- dopuszcza się stosowanie innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii niż ww., oraz indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych,

w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi:

- ustala się dopuszczalny poziom hałasu w środowisku:
  - na terenie 1ZP – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
  - na terenie 1UR:
    1) dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku nie ustala się,
    2) w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji – jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci,
- w budynkach usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji ustala się zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- ustala się obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu – z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach,
- zakazuje się lokalizacji masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach).

w zakresie gospodarki odpadami:

- ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami.

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych w projekcie planu rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na zdrowie ludzi

W projekcie planu w porównaniu do planu obowiązującego, poprzez korektę przeznaczenia i linii rozgraniczającej poszerzeniu ulegnie funkcja sakralna na teren zieleni urządzonej. Umożliwi to budowę kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującą się w istniejący charakter zieleni.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, w związku z ustaleniami przedmiotowego dokumentu wskazano różne zasady i rozwiązania. W wydzieleniu wewnętrznym „A" terenu usług kultu religijnego, pozostawiono wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszący minimum 70%. W zakresie kształtowania zieleni urządzonej na terenie objętym planem ustalono zachowanie i ochronę istniejącego drzewostanu, zadrzewień i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną. Ustalono również zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych) z gatunków rodzimych, zgodnie z warunkami siedliskowymi.

Korzystnym, z punktu widzenia ochrony środowiska jest przeznaczenie części południowej terenu, leżącej w dolinie rzeki Białej, z przebiegającym ciekiem pod teren zieleni urządzonej. Na terenie tym ustalono zachowanie istniejącego naturalnego cieku w formie niezabudowanej z odkrytym korytem a także udział powierzchni biologicznie czynnej na minimum 70%. Dopuszczono lokalizację m.in. ścieżek spacerowych i ciągów pieszych z nawierzchni przepuszczalnych bez ingerencji w system korzeniowy drzew, np. w formie drewnianego trapu, kładek, mostów z umożliwieniem migracji zwierząt. Zakazano m.in. lokalizacji dojazdów i miejsc do parkowania, zmiany stosunków wodnych i ukształtowania powierzchni terenu, przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego. Zachowanie tego pasa zieleni utrzyma ciągłość ekologiczno-przestrzenną i funkcjonalność korytarza, będzie również sprzyjało retencjonowaniu wód opadowych. Zieleń miejska jest kluczowym elementem wspierania bioróżnorodności i tworzenia zrównoważonego środowiska.

Funkcjonowanie na analizowanym terenie scentralizowanego systemu gospodarki wodno-ściekowej z przeznaczeniem do odprowadzenia ścieków do oczyszczalni miejskiej doprowadzi do zmniejszenia przedostawania się zanieczyszczeń do gleby i wód gruntowych, a w wyniku tego ich migracji do wód powierzchniowych. Ustalono ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę, a ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych.

Ustalono, że podstawowym odbiornikiem wód opadowych i roztopowych jest grunt (przy wykorzystaniu systemów retencji wody) oraz rzeka Biała (zlokalizowana poza granicami projektu planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów). Dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych. W zakresie kształtowania zieleni ustalono kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne.

Na terenach oznaczonych jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zachowanie istniejących terenów podmokłych z naturalnymi siedliskami roślinności oraz obszarów wchodzących w skład miejskiego systemu terenów aktywnych biologicznie, a także zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych. Prawidłowym zabiegiem na tych terenach jest zakaz fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni.

Stan jakości powietrza w obszarze projektu planu będzie utrzymany na podobnym poziomie, gdyż ustalono stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach: przetwarzania energii elektrycznej, odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośniakach), spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych, wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych i parowych zlokalizowanych poza granicami planu. Dopuszczono stosowanie innych ogólnomiejskich systemow i czynników służących do przesyłania energii oraz indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych

Nie przewiduje się, że założenia planu przyczynią się do zmian klimatu.

Teren objęty opracowaniem podlega ochronie akustycznej. Na obszarze zieleni urządzonej przyjęto poziom hałasu jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W budynkach usługowych z zakresu zdrowia i opieki społecznej lub edukacji ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na ludzi. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku instalowania nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są odnotowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności. Zakazano lokalizacji masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach).

Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego rosnącym strumieniem odpadów. Dodatkowo na całym obszarze objętym planem wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Uwzględniając lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską, Ostoję Knyszyńską i Bagienną Dolinę Narwi ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia i życia ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów planu. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja opracowywano równolegle z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym projektu planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy", czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu spowoduje, że na terenie tym nadal obowiązywałby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) uchwalonego uchwałą Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r., zmienionego uchwałą Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwałą Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r.

Brak realizacji projektu planu spowoduje brak możliwości budowy kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującej się w istniejący charakter zieleni. Nie nastąpiłaby korekta przeznaczenia i linii rozgraniczających poszczególnych terenów w ramach poszerzenia funkcji sakralnej na teren zieleni urządzonej.

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych dokumentu planistycznego.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 0,64 ha, ograniczony ulicami Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja oraz Bulwarami Jana Teologa. Przedmiotowy obszar położony jest w zewnętrznej strukturze miasta i stanowi fragment osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej wraz z usługami. Teren objęty opracowaniem zgodnie z obowiązującym planem przeznaczony jest pod zabudowę usługową z zakresu kultu religijnego wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną, a także niewielki fragment zieleni urządzonej.

Na przedmiotowym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) uchwalonego uchwałą Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r., zmienionego uchwałą Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwałą Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r.

Potrzeba sporządzenia projektu planu wynika przede wszystkim z wniosku złożonego przez Parafię Prawosławną pw. Św. Ap. Jana Teologa w Białymstoku w celu umożliwienia budowy kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującą się w istniejący charakter zieleni. W ramach zmiany zakłada się korektę przeznaczenia i linii rozgraniczających poszczególnych terenów w ramach poszerzenia funkcji sakralnej na teren zieleni urządzonej. W planie zostaną określone zasady zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy niewielkiego obiektu o charakterze religijnym.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę dokumenty o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz pozostałe dane wynikające z monitoringu środowiskowego, zwłaszcza dotyczące jakości wód i powietrza.

Według ekofizjografii (mapa: Przydatność terenu do funkcji użytkowych) południową część terenu zajmuje dolina rzeczna – preferowana do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo- rekreacyjnych. Wyznacza ona maksymalny zasięg terenów budowlanych. Pozostała część terenu to tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu kształtuje się na całym terenie na poziomie od 1-2 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Na fragmencie w południowej części terenu przebiega ciek wodny, będący odnogą rzeki Białej.

Ustalenia *Planu ogólnego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Stanowi on akt prawa miejscowego. Obszar objęty projektem planu w Planie ogólnym miasta Białegostoku znajduje się w strefie usługowej (SU).

Dla strefy tej określony profil funkcjonalny oraz parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania, stanowiące gminne standardy urbanistyczne, w tym: maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. I tak w projekcie planu profil funkcjonalny to: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

Do zachowania powinna być przeznaczona przebiegająca przez teren projektu planu dolina rzeczna wraz z fragmentem istniejącego cieku. Dolina ta tworzy powiązania przyrodnicze z ciągnącą się doliną poza granicami planu. Taki układ ekologiczny pełni ważną funkcję w przewietrzaniu miasta oraz funkcję retencyjną. Nie należy ograniczać drożności doliny rzecznej oraz nie przeobrażać roślinności występującej w jej obrębie. Utrzymanie w formie otwartej istniejącego cieku wraz przyległą roślinnością ma duże znaczenie dla funkcjonowania hydrologicznego tego terenu. Istniejący ciek zbiera płytkie wody gruntowe z przyległych terenów. Powinny zostać zachowane również pojedyncze drzewa i grupy drzew. Drzewa przeciwdziałają miejskim wyspom ciepła, dają cień, obniżają temperaturę w upalne dni i oczyszczają powietrze. Warto je sadzić, chronić oraz o nie dbać. Drzewa pełnią niezwykle istotną funkcję w miastach. Oprócz samej funkcji estetycznej wpływają przede wszystkim na zwiększenie zdolności wchłaniania wody oraz jej magazynowania.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywoła zróżnicowane przekształcenia środowiska przyrodniczego, w zależności od aktualnego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakteru zaprojektowanych funkcji. Ocenę zmian w środowisku przyrodniczym (w tym zdrowia ludzi), wywołaną realizacją ustaleń projektu planu dokonano dla wydzielonych w planie terenów różniących się przeznaczeniem, którą przedstawiono poniżej.

Tabela 3 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

FUNKCJA TERENU	WPŁYW USTALEŃ PLANISTYCZNYCH NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI
UR -teren usług kultu religijnego	- uzupełnienie zabudowy w uporządkowany sposób, - zaspokojenie potrzeb społecznych ludzi, - zachowanie i ochrona istniejącego drzewostanu, zadrzewień i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną, - zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpływającej pozytywnie na mikroklimat, na możliwość magazynowania, retencjonowania wód opadowych w miejscu ich powstawania, na oczyszczanie powietrza z substancji zanieczyszczających poprzez strukturę roślin, - ingerencja w podłoże podczas procesów budowlanych, utwardzanie, uszczelnienie powierzchni terenu, - emisja hałasu, - pobór wody i energii, - wytwarzanie odpadów i ścieków, - podłączenie obiektów do ogólnomiejskiej sieci ciepłowniczej lub korzystanie z proekologicznych nośników energii wpłynie korzystnie na mikro- i topoklimat oraz jakość powietrza, - scentralizowany układ wodno-kanalizacyjny wpłynie pozytywnie na warunki

FUNKCJA TERENU	WPŁYW USTALEŃ PLANISTYCZNYCH NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI
	gruntowo-wodne oraz warunki sanitarne ludności, - gospodarka odpadami oparta o system miejski,
ZP – teren zieleni urządzonej	- zachowanie obecnego układu hydrologicznego z naturalnymi siedliskami roślinności, - zachowanie lokalnego korytarza migracyjnego, powiązań przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu, - zachowanie terenu biologicznie aktywnego, - umożliwienie ruchu pieszego z zastosowaniem nawierzchni przepuszczalnych, bez ingerencji w system korzeniowy drzew, - zachowanie i ochrona istniejącego drzewostanu, zadrzewień i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną, - zakaz m.in. przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, zmiany stosunków wodnych.

W projekcie planu w porównaniu do planu obowiązującego, poprzez korektę przeznaczenia i linii rozgraniczającej poszerzeniu ulegnie funkcja sakralna na teren zieleni urządzonej. Umożliwi to budowę kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującą się w istniejący charakter zieleni. W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, w związku z ustaleniami przedmiotowego dokumentu wskazano różne zasady i rozwiązania. W wydzieleniu wewnętrznym „A" terenu usług kultu religijnego, pozostawiono wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszący minimum 70%. W zakresie kształtowania zieleni urządzonej na terenie objętym planem ustalono zachowanie i ochronę istniejącego drzewostanu, zadrzewień i podmokłych zespołów roślinnych do wkomponowania z zielenią urządzoną. Ustalono również zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych) z gatunków rodzimych, zgodnie z warunkami siedliskowymi.

Korzystnym, z punktu widzenia ochrony środowiska jest przeznaczenie części południowej terenu, leżącej w dolinie rzeki Białej, z przebiegającym ciekiem pod teren zieleni urządzonej. Na terenie tym ustalono zachowanie istniejącego naturalnego cieku w formie niezabudowanej z odkrytym korytem, a także udział powierzchni biologicznie czynnej na minimum 70%. Dopuszczono lokalizację m.in. ścieżek spacerowych i ciągów pieszych z nawierzchni przepuszczalnych bez ingerencji w system korzeniowy drzew, np. w formie drewnianego trapu, kładek, mostów z umożliwieniem migracji zwierząt. Zakazano m.in. lokalizacji dojazdów i miejsc do parkowania, zmiany stosunków wodnych i ukształtowania powierzchni terenu, przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego. Zachowanie tego pasa zieleni utrzyma ciągłość ekologiczno-przestrzenną i funkcjonalność korytarza, będzie również sprzyjało retencjonowaniu wód opadowych. Zieleń miejska jest kluczowym elementem wspierania bioróżnorodności i tworzenia zrównoważonego środowiska.

Ponadto zapisy projektu planu ustalają działania i zasady zagospodarowania mające na celu ochronę wód powierzchniowych i gruntowych, ochronę powietrza i klimatu, ochronę przed polami elektromagnetycznymi i hałasem oraz prawidłową gospodarkę odpadami.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na środowisko i zdrowie ludzi. Nie przewiduje się by zamierzenia określone w projekcie planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko opracowywano równolegle z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania planistyczne. W wyniku zastosowania takiej metody dla

opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant „zerowy", czyli nie przystąpienie do sporządzenia projektu planu spowoduje, że na terenie tym nadal obowiązywałby miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) uchwalonego uchwałą Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r., zmienionego uchwałą Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwałą Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r. Brak realizacji projektu planu spowoduje brak możliwości budowy kaplicy do obrzędu poświęcenia wody, służącej lokalnej społeczności, wpisującej się w istniejący charakter zieleni. Nie nastąpiłaby korekta przeznaczenia i linii rozgraniczających poszczególnych terenów w ramach poszerzenia funkcji sakralnej na teren zieleni urządzonej.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia projektu planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską i Ostoję Knyszyńską, ich zadania ochronne, a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem planu oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórek obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733, z późn. zm.);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja w 03.2024 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. w 03.2024 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. w 03.2024 r., Bagienna Dolina Narwi

(PLB200001) – aktual. w 03.2024 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. W 03.2024 r.;

- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2022 - obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2023 r. (M.P. 2023 r. poz. 503) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego PGW Wody Polskie, 2015 r. (aktual. w 2020 r.);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911) wraz z jego aktualizacją przyjętą rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 r.;
- Krajowa Polityka Miejska 2030 - przyjęta uchwałą Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.;
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2024 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku GIOŚ, Białystok, czerwiec 2024 r.;
- Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą – uchwała Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, marzec 2023 r. (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego – uchwała Nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 – uchwała Nr XXI/323/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r.;
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1615);

- Program przeciwdziałania niedoborowi wody nalata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030 – uchwała Nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1119);
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 2777) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 3270);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 - uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r.;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu miasta Białegostoku, Kwiatkowski W., Gajko K., Ksepko M., Miniuk P., Stepaniuk M., Białystok 2004 r.;
- „Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok", Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku", Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- Plan ogólny miasta Białegostoku – uchwała Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2025, 2026 Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, www.stat.gov.pl;
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Białystok 2000 r.;
- Uchwała Nr LXI/751/06 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 września 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja) oraz zmiana uchwały Nr LXII/695/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. oraz uchwały Nr XXIX/455/20 Rady Miasta Białystok z dnia 28 września 2020 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca: projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku (rejon ulic Komisji Edukacji Narodowej i H. Kołłątaja), Mioduszewski P., Kowalewska-Sewastianik K., Kwiatkowski M.;
- Uchwała Nr XXI/320/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja;
- Projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja,
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;

- własne obserwacje w terenie;
- https://natura2000.gdos.gov.pl;
- https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy;
- https://klimada2.ios.gov.pl;
- https://www.gov.pl/web/gios;
- https://isok.gov.pl/hydroportal.html;
- https://wody.gov.pl;
- https://bts.socware.pl;
- https://bialystok.repozytorium.app/index.php/view/map/?repository=rapp&project=Bialystok;
- https://gisbialystok.pl.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Załącznik do uchwały Nr XXI/320/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r. 4
Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych..... 7
Rysunek 3 Wyrys z Planu ogólnego miasta Białegostoku 8
Rysunek 4 Projekt planu miejscowego na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku 10
Rysunek 5 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze objętym projektem planu 25
Rysunek 6 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem względem najbliższych form ochrony przyrody..... 34

SPIS TABEL

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku* powiązane z projektem planu miejscowego 11
Tabela 2 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska... 35
Tabela 3 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska i zdrowia ludzi, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu 43

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego w obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja

Załącznik 2 Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Bacieczki w Białymstoku w rejonie ulic Zbigniewa Herberta i Hugo Kołłątaja

Załącznik 3 Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.)

ZAŁĄCZNIK 3

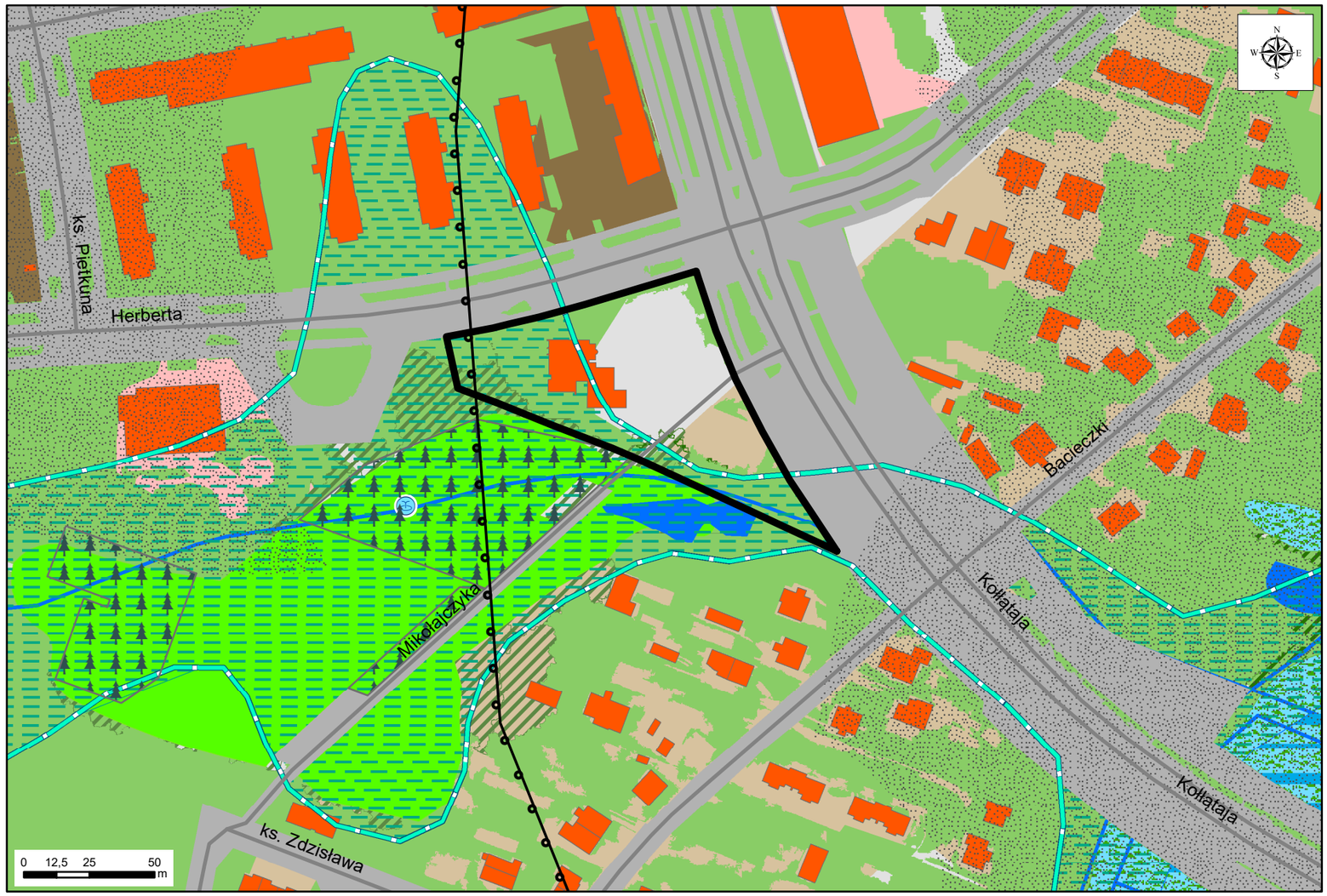
Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.)

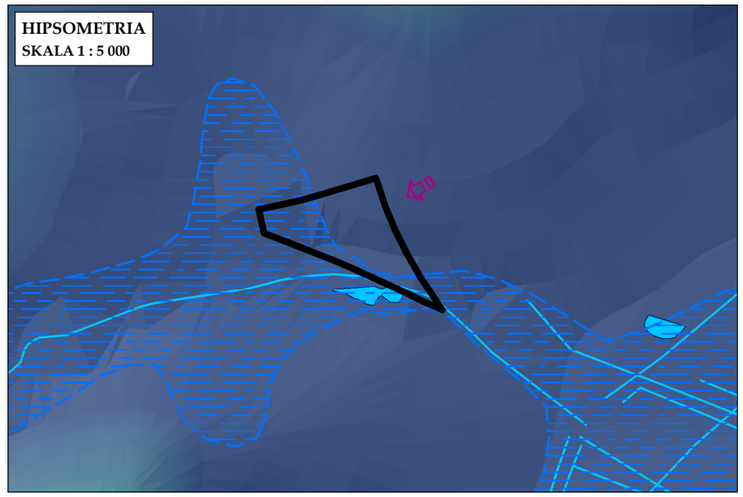
Ja, Kamila Misiewicz, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

STARSZY INSPEKTOR
Kamila Misiewicz
Kamila Misiewicz

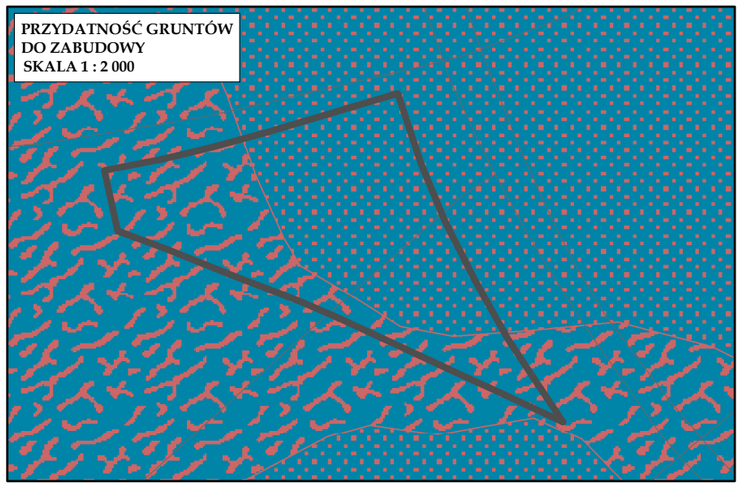
ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA BACIECZKI W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC ZBIGNIEWA HERBERTA I HUGO KOŁŁĄTAJA - ZAŁĄCZNIK NR 1
SKALA 1: 2 000

Wysokość terenu:
175 m n.p.m.
112 m n.p.m.

Kierunek spływu wód w przypowierzchniowych warstwach gruntu
Morfologiczna dolina rzeczna
Istniejące zbiorniki wodne, stawy
Rzeki, cieki, rowy melioracyjne

Głębokość występowania pierwszego poziomu wody od powierzchni terenu:
1 - 2 m

Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy
Tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW I KOLORÓW

Granica terenu objętego opracowaniem

OBSZARY PRZYRODNICZE ORAZ TERENY AKTYWNE BIOLOGICZNIE - stan istniejący

Nawierzchnia trawiasta oraz zieleń towarzysząca zabudowie i użyteczności publicznej
Zbiorowiska leśne charakterystyczne dla siedlisk podmokłych (łęgi,olsy)
Drobne powierzchniowo tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się do wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej
Grunty leśne wg ewidencji gruntów
Morfologiczna dolina rzeczna - główny system korytarzy ekologicznych, postulowany maksymalny zasięg terenów zurbanizowanych
Istniejące zbiorniki wodne, stawy
Rzeki, cieki, rowy melioracyjne

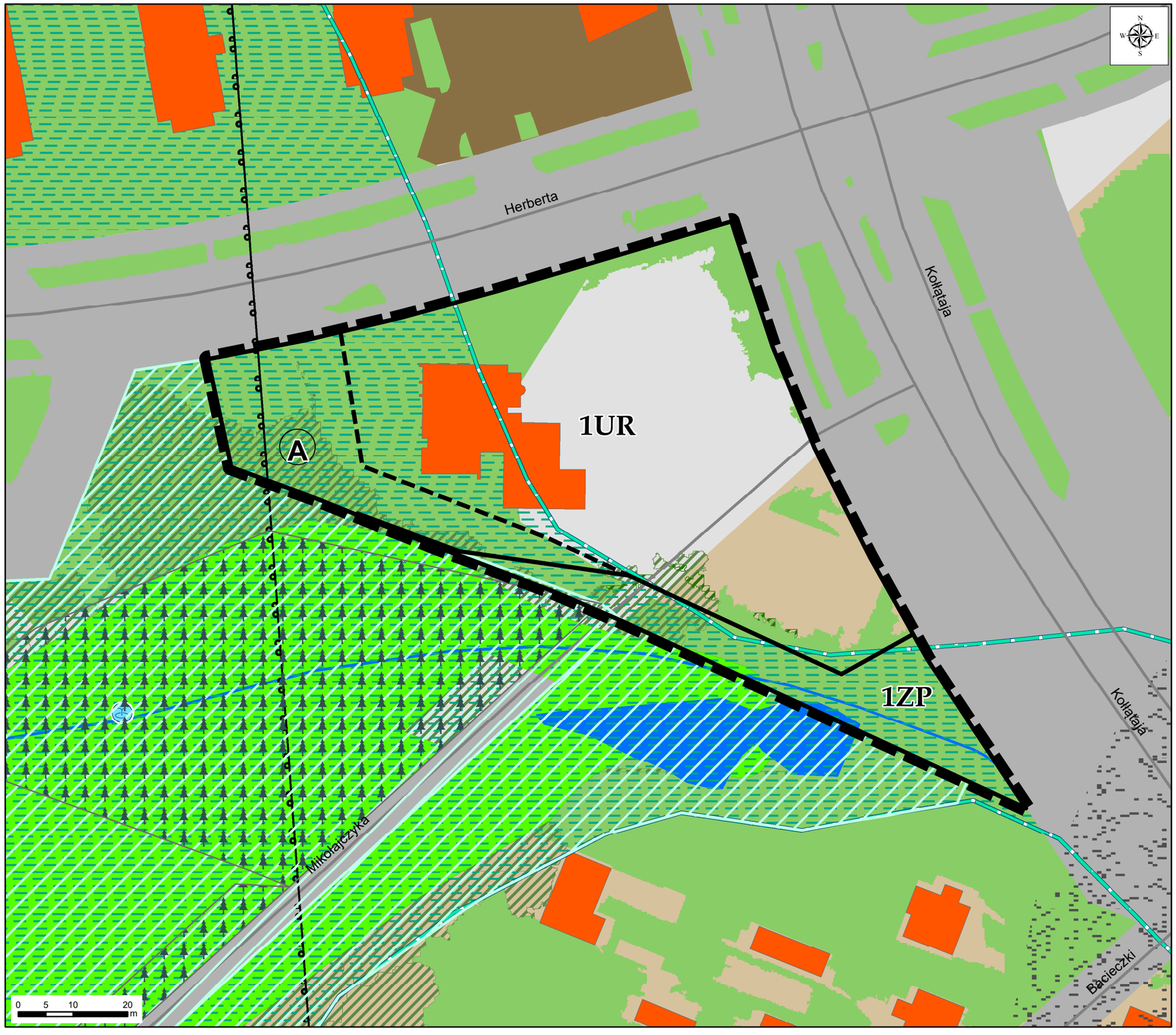
OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW I ZAGROŻEŃ

Tereny nieprzydatne do zabudowy ze względu na występowanie nienośnych gruntów mineralno-organicznych i wysoki poziom wód gruntowych
Zasięg leja depresyjnego spowodowanego eksploatacją wód podziemnych
Grunty dobrze przepuszczalne - gruboziarniste żwiry i piaski

TERENY ZURBANIZOWANE - stan istniejący

Teren zabudowy usługowej
Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
Pozostałe tereny zurbanizowane, utwardzone
Budynki
Tereny dróg

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA BACIECZKI W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC ZBIGNIEWA HERBERTA I HUGO KOŁŁĄTAJA - ZAŁĄCZNIK NR 2
SKALA 1: 2 000

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW I KOLORÓW

PODSTAWOWE OZNACZENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Granica opracowania
- Linie wydzielenia wewnętrznego wraz z symbolem
- Linie rozgraniczające

STREFY PLANISTYCZNE PREDYSPONOWANE DO PEŁNIENIA FUNKCJI PRZYRODNICZEJ, TWORZĄCE POWIĄZANIA EKOLOGICZNE W MIEŚCIE, NA PODSTAWIE PLANU OGÓLNEGO

- Strefa zieleni i rekreacji

OBSZARY PRZYRODNICZE ORAZ TERENY AKTYWNE BIOLOGICZNIE - stan istniejący

- Nawierzchnia trawiasta oraz zieleń towarzysząca zabudowie i użyteczności publicznej
- Zbiorowiska leśne charakterystyczne dla siedlisk podmokłych (łęgi,olsy)
- Drobne powierzchniowo tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się do wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej
- Grunty leśne wg ewidencji gruntów
- Morfologiczna dolina rzeczna - główny system korytarzy ekologicznych, postulowany maksymalny zasięg terenów zurbanizowanych
- Istniejące zbiorniki wodne, stawy
- Rzeki, cieki, rowy melioracyjne

OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW I ZAGROŻEŃ

- Tereny nieprzydatne do zabudowy ze względu na występowanie nienośnych gruntów mineralno-organicznych i wysoki poziom wód gruntowych
- Zasięg leja depresyjnego spowodowanego eksploatacją wód podziemnych
- Grunty dobrze przepuszczalne - gruboziarniste żwiry i piaski

TERENY ZURBANIZOWANE - stan istniejący

- Teren zabudowy usługowej
- Teren zabudowy mieszkaniowej ednorodzinnej
- Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- Pozostałe tereny zurbanizowane, utwardzone
- Budynki
- Tereny dróg